

Το έγγραφο αυτό συνιστά βοήθημα τεκμηρίωσης και δεν δεσμεύει τα κοινοτικά όργανα

► **B**

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 44/2001 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 22ας Δεκεμβρίου 2000

για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις

(ΕΕ L 12 της 16.1.2001, σ. 1)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
► <u>M1</u>	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1496/2002 της Επιτροπής της 21ης Αυγούστου 2002	L 225	13	22.8.2002
► <u>M2</u>	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1937/2004 της Επιτροπής της 9ης Νοεμβρίου 2004	L 334	3	10.11.2004
► <u>M3</u>	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2245/2004 της Επιτροπής της 27ης Δεκεμβρίου 2004	L 381	10	28.12.2004
► <u>M4</u>	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1791/2006 του Συμβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2006	L 363	1	20.12.2006
► <u>M5</u>	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1103/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2008	L 304	80	14.11.2008
► <u>M6</u>	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 280/2009 της Επιτροπής της 6ης Απριλίου 2009	L 93	13	7.4.2009

Τροποποιείται από:

► <u>A1</u>	Πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση	L 236	33	23.9.2003
--------------------	---	-------	----	-----------

Διορθώνεται από:

► <u>C1</u>	Διορθωτικό ΕΕ L 307 της 24.11.2001, σ. 28 (44/2001)
--------------------	---

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 44/2001 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 22ας Δεκεμβρίου 2000

για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 61, στοιχείο γ) και το άρθρο 67 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽²⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Κοινότητα θέτει ως στόχο τη διατήρηση και την ανάπτυξη ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης μέσα στον οποίο να εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. Προκειμένου να δημιουργήσει σταδιακά έναν τέτοιο χώρο, η Κοινότητα πρέπει να θεσπίσει, μεταξύ άλλων, μέτρα στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις, τα οποία είναι αναγκαία για την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (2) Ορισμένες διαφορές μεταξύ των εθνικών κανόνων για τη δικαιοδοσία και την αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων δυσχεραίνουν την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Είναι ουσιώδης η θέσπιση διατάξεων σχετικά με την ενοποίηση των κανόνων σύγκρουσης δικαιοδοσίας στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις καθώς και σχετικά με την απλούστευση των διατυπώσεων για την ταχεία και απλή αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων κρατών μελών που δεσμεύονται από τον ανά χείρας κανονισμό.
- (3) Το θέμα αυτό υπάγεται στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις κατά την έννοια του άρθρου 65 της συνθήκης.
- (4) Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνονται στο άρθρο 5 της συνθήκης, οι στόχοι του ανά χείρας κανονισμού είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύνανται συνεπώς να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο. Ο ανά χείρας κανονισμός περιορίζεται στο ελάχιστο που απαιτείται για την επίτευξη των στόχων αυτών και δεν υπερβαίνει τα αναγκαία προς τούτο όρια.
- (5) Τα κράτη μέλη συνήψαν στις 27 Σεπτεμβρίου 1968, στο πλαίσιο του άρθρου 293, τέταρτη περίπτωση, της συνθήκης, τη σύμβαση

⁽¹⁾ ΕΕ C 376 της 28.12.1999, σ. 1.

⁽²⁾ Γνώμη που διατυπώθηκε στις 21 Σεπτεμβρίου 2000 (δεν δημοσιεύθηκε ακόμη στην ΕΕ).

⁽³⁾ ΕΕ C 117 της 26.4.2000, σ. 6.

▼B

των Βρυξελλών για τη διεθνή δικαιοδοσία, και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις όπως τροποποιήθηκε από τις συμβάσεις προσχώρησης των νέων κρατών μελών σε αυτήν τη σύμβαση ⁽¹⁾ (εφεξής: «σύμβαση των Βρυξελλών»). Στις 16 Σεπτεμβρίου 1988, τα κράτη μέλη και τα κράτη ΕΖΕΣ συνήψαν τη σύμβαση του Λουγκάνο για τη δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, η οποία είναι παράλληλη με τη σύμβαση των Βρυξελλών του 1968. Έχουν αναληφθεί εργασίες για την αναθεώρηση αυτών των συμβάσεων και το Συμβούλιο ενέκρινε το περιεχόμενο του αναθεωρημένου κειμένου. Πρέπει να διασφαλισθεί η συνέχεια των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο αυτής της αναθεώρησης.

- (6) Για να επιτευχθεί ο στόχος της ελεύθερης κυκλοφορίας των αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, είναι αναγκαίο και ενδεδειγμένο οι κανόνες σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων να καθορίζονται από δεσμευτικό και άμεσα εφαρμοστέο κοινοτικό νομοθέτημα.
- (7) Το πεδίο εφαρμογής του ανά χείρας κανονισμού πρέπει να καλύπτει όλες τις κύριες αστικές και εμπορικές υποθέσεις εκτός από κάποια σαφώς καθορισμένα ζητήματα.
- (8) Οι δικαστικές διαφορές που υπάγονται στον κανονισμό πρέπει να παρουσιάζουν σύνδεσμο με το έδαφος των κρατών μελών που δεσμεύονται από τον ανά χείρας κανονισμό. Οι κοινοί κανόνες δικαιοδοσίας πρέπει, κατά κανόνα, να εφαρμόζονται όταν ο εναγόμενος έχει την κατοικία του σε ένα από τα κράτη μέλη.
- (9) Οι εναγόμενοι, που δεν έχουν την κατοικία τους σε κράτος μέλος υπάγονται εν γένει στους εθνικούς κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που ισχύουν στο έδαφος του κράτους μέλους όπου βρίσκεται το δικαστήριο το οποίο επελήφθη της υποθέσεως, και οι εναγόμενοι, που έχουν την κατοικία τους σε κράτος μέλος που δεν δεσμεύεται από τον ανά χείρας κανονισμό, πρέπει να συνεχίσουν να υπάγονται στη σύμβαση των Βρυξελλών.
- (10) Για τους σκοπούς της ελεύθερης κυκλοφορίας των αποφάσεων, οι αποφάσεις που εκδίδονται σε κράτος μέλος το οποίο δεσμεύεται από τον ανά χείρας κανονισμό αναγνωρίζονται και εκτελούνται σε άλλο κράτος μέλος που δεσμεύεται από τον ανά χείρας κανονισμό, ακόμη και αν ο καταδικασθείς οφειλέτης έχει την κατοικία του σε τρίτο κράτος.
- (11) Οι κανόνες δικαιοδοσίας πρέπει να παρουσιάζουν υψηλό βαθμό προβλεψιμότητας και να βασίζονται στην αρχή της γενικής δωσιδικίας της κατοικίας του εναγομένου και η δωσιδικία αυτή πρέπει να ισχύει πάντοτε, εκτός από μερικές συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου το επίδικο αντικείμενο ή η αυτονομία των μερών δικαιολογεί άλλο συνδετικό παράγοντα. Η κατοικία των νομικών προσώπων πρέπει να καθορίζεται αυτοτελώς ώστε να αυξάνεται η διαφάνεια των κοινών κανόνων και να αποφεύγονται οι συγκρούσεις δικαιοδοσίας.
- (12) Η δωσιδικία της κατοικίας του εναγομένου πρέπει να συμπληρωθεί από εναλλακτικές δωσιδικίες που θα ισχύουν λόγω του στενού συνδέσμου μεταξύ του δικαστηρίου και της διαφοράς ή για τη διευκόλυνση του έργου της δικαιοσύνης.
- (13) Στις συμβάσεις ασφάλισης, καταναλωτών και εργασίας και συμβάσεις καταναλωτών είναι σκόπιμο να προστατεύεται ο αδύνα-

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 31.12.1972, σ. 32.

ΕΕ L 304 της 30.10.1978, σ. 1.

ΕΕ L 388 της 31.12.1982, σ. 1.

ΕΕ L 285 της 3.10.1989, σ. 1.

ΕΕ C 15 της 15.1.1997, σ. 1.

Βλέπε ενοποιημένο κείμενο ΕΕ C 27 της 26.1.1998, σ. 1.

▼B

μος διάδικος με ευνοϊκότερους για τα συμφέροντά του κανόνες δικαιοδοσίας.

- (14) Η αυτονομία των μερών μιας σύμβασης όσον αφορά τον καθορισμό του αρμοδίου δικαστηρίου πρέπει να τηρείται με την επιφύλαξη των αποκλειστικών βάσεων δικαιοδοσίας που προβλέπονται από τον ανά χείρας κανονισμό, εκτός εάν πρόκειται για συμβάσεις ασφάλισης, καταναλωτών και εργασίας, όπου επιτρέπεται μόνον περιορισμένη αυτονομία.
- (15) Για λόγους αρμονικής απονομής της δικαιοσύνης θα πρέπει να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα παράλληλης εκδίκασης μιας υπόθεσης και να αποφεύγεται η έκδοση ασυμβιβάστων αποφάσεων σε δύο κράτη μέλη. Πρέπει να προβλεφθεί σαφής και αποτελεσματικός μηχανισμός για την επίλυση των περιπτώσεων εκκρεμοδικίας και συνάφειας και για την αποφυγή προβλημάτων που απορρέουν από τις διαφοροποιήσεις στα κράτη μέλη ως προς την ημερομηνία κατά την οποία μια υπόθεση θεωρείται ότι εκκρεμεί. Για τους σκοπούς του ανά χείρας κανονισμού πρέπει να καθοριστεί η ημερομηνία αυτή αυτοτελώς.
- (16) Η αμοιβαία εμπιστοσύνη στην απονομή της δικαιοσύνης δικαιολογεί την αυτόματη αναγνώριση των αποφάσεων που εκδίδονται σε κράτος μέλος, χωρίς να απαιτείται καμία διαδικασία, εκτός σε περίπτωση αμφισβήτησης.
- (17) Η προαναφερόμενη αμοιβαία εμπιστοσύνη απαιτεί αποτελεσματικότητα και ταχύτητα της διαδικασίας με την οποία κηρύσσεται εκτελεστή σε κράτος μέλος, απόφαση που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος. Για το σκοπό αυτό μια απόφαση θα πρέπει να κηρύσσεται εκτελεστή κατά τρόπο οιονεί αυτόματο, μετά από απλό τυπικό έλεγχο των υποβαλλομένων εγγράφων, χωρίς να έχει το δικαστήριο τη δυνατότητα να προβάλλει αυτεπαγγέλτως έναν από τους λόγους μη εκτέλεσης που προβλέπονται από τον ανά χείρας κανονισμό.
- (18) Ο σεβασμός των δικαιωμάτων της υπεράσπισης επιβάλλει ωστόσο τη δυνατότητα του εναγομένου να ασκήσει, ενδεχομένως ένδικο μέσο, που εξετάζεται κατ' αντιδικία, κατά της κηρύξεως της εκτελεστότητας, εφ' όσον αυτός θεωρεί ότι στοιχειοθετείται ένας από τους λόγους μη εκτέλεσεως. Η δυνατότητα άσκησης ενδίκων μέσων πρέπει να αναγνωρίζεται επίσης στον αιτούντα, σε περίπτωση που απορρίπτεται η αίτησή του για να κηρυχθεί μια απόφαση εκτελεστή.
- (19) Πρέπει να διασφαλισθεί η συνέχεια μεταξύ της σύμβασης των Βρυξελλών και του ανά χείρας κανονισμού και γι' αυτό το σκοπό πρέπει να προβλεφθούν μεταβατικές διατάξεις. Η ίδια ανάγκη συνέχειας ισχύει και όσον αφορά την ερμηνεία των διατάξεων της σύμβασης των Βρυξελλών από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, και το πρωτόκολλο του 1971 ⁽¹⁾ πρέπει επίσης να εξακολουθήσει να εφαρμόζεται στις διαδικασίες που εκκρεμούν ακόμη κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού.
- (20) Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία γνωστοποίησαν σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας που έχει προσαρτηθεί στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας την επιθυμία τους να συμμετάσχουν στην έκδοση και στην εφαρμογή του ανά χείρας κανονισμού.

⁽¹⁾ ΕΕ L 204 της 2.8.1975, σ. 28.

ΕΕ L 304 της 30.10.1978, σ. 1.

ΕΕ L 388 της 31.12.1982, σ. 1.

ΕΕ L 285 της 3.10.1989, σ. 1.

ΕΕ C 15 της 15.1.1997, σ. 1.

Βλέπε ενοποιημένο κείμενο στην ΕΕ C 27 της 26.1.1998, σ. 28.

▼B

- (21) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας το οποίο έχει προσαρτηθεί στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση του ανά χείρας κανονισμού και κατά συνέπεια δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.
- (22) Δεδομένου ότι η σύμβαση των Βρυξελλών ισχύει στις σχέσεις μεταξύ Δανίας και των κρατών μελών που δεσμεύονται από τον ανά χείρας κανονισμό, η εν λόγω σύμβαση και το πρωτόκολλο του 1971 εξακολουθούν να εφαρμόζονται μεταξύ Δανίας και των κρατών μελών που δεσμεύονται από τον ανά χείρας κανονισμό.
- (23) Η σύμβαση των Βρυξελλών συνεχίζει επίσης να εφαρμόζεται στα εδάφη των κρατών μελών που υπάγονται στο εδαφικό πεδίο εφαρμογής της εν λόγω συμβάσεως και τα οποία αποκλείονται από τον ανά χείρας κανονισμό κατ' εφαρμογήν του άρθρου 299 της συνθήκης.
- (24) Η ίδια μέριμνα για συνοχή υπαγορεύει ο ανά χείρας κανονισμός να μη θίγει τους κανόνες για τη δικαιοδοσία και την αναγνώριση των αποφάσεων, οι οποίοι περιλαμβάνονται σε ειδικά κοινοτικά κείμενα.
- (25) Η τήρηση των διεθνών δεσμεύσεων που έχουν προσυπογράψει τα κράτη μέλη έχει ως συνέπεια ότι ο κανονισμός δεν θίγει τις συμβάσεις στις οποίες τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη και οι οποίες αφορούν ειδικά θέματα.
- (26) Οι βασικοί κανόνες του κανονισμού πρέπει να έχουν την αναγκαία ευελιξία, ώστε να ληφθούν υπόψη οι δικονομικές ιδιαιτερότητες ορισμένων κρατών μελών. Προς το σκοπό αυτό είναι χρήσιμο να εισαχθούν στον κανονισμό ορισμένες διατάξεις, οι οποίες προβλέπονται στο πρωτόκολλο που προσαρτάται στη σύμβαση των Βρυξελλών.
- (27) Για την αρμονική μετάβαση ορισμένων τομέων που αποτελούσαν αντικείμενο ιδιαιτέρων διατάξεων του πρωτοκόλλου που επισυνάπτεται στη σύμβαση των Βρυξελλών, ο ανά χείρας κανονισμός προβλέπει για μια μεταβατική περίοδο διατάξεις, όπου λαμβάνεται υπόψη η ειδική κατάσταση ορισμένων κρατών μελών.
- (28) Το αργότερο πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος του ανά χείρας κανονισμού, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση για την εφαρμογή του και, εφόσον είναι αναγκαίο μπορεί να υποβάλει προτάσεις για την αναπροσαρμογή του.
- (29) Η Επιτροπή πρέπει να τροποποιήσει τα παραρτήματα I έως IV σχετικά με τους εθνικούς κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας, τα δικαστήρια και τις αρμόδιες αρχές και τα ένδικα μέσα βάσει των τροπολογιών που διαβιβάζει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Οι τροποποιήσεις των παραρτημάτων V και VI θα εγκριθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/EK του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1999 για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁽¹⁾.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

⁽¹⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ανεξάρτητα από το είδος του δικαστηρίου. Δεν καλύπτει ιδίως φορολογικές, τελωνειακές ή διοικητικές υποθέσεις.
2. Εξαιρούνται από την εφαρμογή του:
 - α) η προσωπική κατάσταση και ικανότητα των φυσικών προσώπων, οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, οι κληρονομικές σχέσεις·
 - β) οι πτωχεύσεις, πτωχευτικοί συμβιβασμοί και άλλες ανάλογες διαδικασίες·
 - γ) η κοινωνική ασφάλιση·
 - δ) η διαιτησία.
3. Στον παρόντα κανονισμό ο όρος «κράτος μέλος» περιλαμβάνει όλα τα κράτη μέλη πλην της Δανίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

Τμήμα 1

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 2

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους ενάγονται ενώπιον των δικαστηρίων αυτού του κράτους μέλους, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους.
2. Τα πρόσωπα που δεν έχουν την ιθαγένεια του κράτους μέλους στο οποίο κατοικούν, υπάγονται, στο κράτος αυτό, στους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που εφαρμόζονται στους ημεδαπούς.

Άρθρο 3

1. Τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους μπορούν να εναχθούν ενώπιον των δικαστηρίων άλλου κράτους μέλους μόνο σύμφωνα με τους κανόνες που περιλαμβάνονται στα τμήματα 2 έως 7 του παρόντος κεφαλαίου.
2. Δεν εφαρμόζονται σε βάρος τους ιδίως οι εθνικοί κανόνες δικαιοδοσίας που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I.

Άρθρο 4

1. Αν ο εναγόμενος δεν έχει κατοικία στο έδαφος κράτους μέλους, η διεθνής δικαιοδοσία σε κάθε κράτος μέλος ρυθμίζεται από το δίκαιο αυτού του κράτους μέλους, με την επιφύλαξη των άρθρων 22 και 23.
2. Κατά του εναγομένου αυτού, κάθε πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά του, μπορεί να επικαλεσθεί στο κράτος αυτό, όπως και οι ημεδαποί, τους εκεί ισχύοντες κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας, και ιδίως εκείνους που προβλέπονται στο παράρτημα I.

Τμήμα 2

Ειδικές δικαιοδοσίες

Άρθρο 5

Πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους μπορεί να εναχθεί σε άλλο κράτος μέλος:

1. α) ως προς διαφορές εκ συμβάσεως, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου εκπληρώθηκε ή οφείλει να εκπληρωθεί η παροχή·
 - β) για τους σκοπούς της εφαρμογής της παρούσας διάταξης και εφόσον δεν συμφωνήθηκε διαφορετικά, ο τόπος εκπλήρωσης της επίδικης παροχής είναι:
 - εφόσον πρόκειται για πώληση εμπορευμάτων ο τόπος του κράτους μέλους όπου, δυνάμει της σύμβασης, έγινε ή έπρεπε να γίνει η παράδοση των εμπορευμάτων,
 - εφόσον πρόκειται για παροχή υπηρεσιών ο τόπος του κράτους μέλους όπου, δυνάμει της σύμβασης, έγινε ή έπρεπε να γίνει η παροχή των υπηρεσιών·
 - γ) το στοιχείο α) εφαρμόζεται, εφόσον δεν εφαρμόζεται το στοιχείο β)
2. ως προς υποχρεώσεις διατροφής, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου ο δικαιούχος της διατροφής έχει την κατοικία ή την συνήθη διαμονή του ή, εφόσον πρόκειται για αγωγή παρεπόμενη δίκης σχετικά με την προσωπική κατάσταση, ενώπιον του δικαστηρίου που κατά το δίκαιο του δικάζοντος δικαστή έχει διεθνή δικαιοδοσία στην περίπτωση της δίκης αυτής, εκτός αν η διεθνής αυτή δικαιοδοσία θεμελιώνεται μόνο στην ιθαγένεια ενός των διαδίκων
3. ως προς ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός
4. σε περιπτώσεις αγωγής αποζημίωσης ή αγωγής αποκατάστασης της προτέρας κατάστασης που θεμελιώνεται σε αξιόποινη πράξη, ενώπιον του δικαστηρίου όπου ασκείται η ποινική δίωξη, κατά το μέτρο που σύμφωνα με το δίκαιό του το δικαστήριο αυτό μπορεί να επιληφθεί της πολιτικής αγωγής
5. ως προς διαφορές σχετικές με την εκμετάλλευση υποκαταστήματος, πρακτορείου ή κάθε άλλης εγκατάστασης, ενώπιον του δικαστηρίου της τοποθεσίας τους
6. υπό την ιδιότητά του ως ιδρυτή, *trustee* ή δικαιούχου ενός *trust* που έχει συσταθεί είτε δυνάμει νόμου, είτε γραπτά ή προφορικά με γραπτή επιβεβαίωση, ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου το *trust* είχε την έδρα του
7. σε διαφορές σχετικές με πληρωμή της αμοιβής που απαιτείται για την αρωγή ή τη διάσωση φορτίου ή ναύλου, ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου το εν λόγω φορτίο ή ο αντίστοιχος ναύλος :
 - α) έχει κατασχεθεί για να εξασφαλισθεί η πληρωμή αυτή, ή·
 - β) θα μπορούσε να είχε κατασχεθεί για το σκοπό αυτό, αλλά παρασχέθηκε εγγύηση ή άλλου είδους ασφάλεια,

το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται μόνον εφόσον προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι ο εναγόμενος έχει δικαίωμα επί του φορτίου ή του ναύλου, ή ότι είχε τέτοιο δικαίωμα κατά το χρόνο της εν λόγω αρωγής ή διάσωσης.

▼B

Άρθρο 6

Το ίδιο αυτό πρόσωπο μπορεί επίσης να εναχθεί:

1. αν υπάρχουν πολλοί εναγόμενοι, ενώπιον του δικαστηρίου της κατοικίας ενός εξ αυτών, εφόσον υπάρχει τόσο στενή συνάφεια μεταξύ των αγωγών ώστε να ενδείκνυται να συνεκδικασθούν και να κριθούν συγχρόνως, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης ασυμβίβαστων αποφάσεων που θα μπορούσαν να προκύψουν από την χωριστή εκδίκασή τους
2. αν πρόκειται για προσεπίκληση δικονομικού εγγυητή ή άλλη προσεπίκληση, ενώπιον του δικαστηρίου της κύριας δίκης, εκτός αν μόνος σκοπός τους ήταν να απομακρύνουν τον εγγυητή ή τον προσεπικαλούμενο από το δικαστήριο που θα είχε διεθνή δικαιοδοσία στην περίπτωση τους
3. αν πρόκειται για ανταγωγή που απορρέει από την ίδια σύμβαση ή τα ίδια πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίζεται η κύρια αγωγή, ενώπιον του δικαστηρίου όπου είναι εκκρεμής η αγωγή αυτή
4. ως προς διαφορές εκ συμβάσεως, εάν η αγωγή μπορεί να συνδυασθεί με αγωγή εναντίον του ίδιου εναγομένου σε διαφορές που αφορούν εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτου, ενώπιον του δικαστηρίου του κράτους μέλους της τοποθεσίας του ακινήτου.

Άρθρο 7

Όταν, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, δικαστήριο κράτους μέλους έχει διεθνή δικαιοδοσία για να κρίνει αγωγές αστικής ευθύνης που απορρέουν από χρησιμοποίηση ή εκμετάλλευση πλοίου, το δικαστήριο αυτό ή κάθε άλλο που το υποκαθιστά, σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο αυτού του κράτους μέλους, εκδικάζει και τα αιτήματα σχετικά με τον περιορισμό αυτής της ευθύνης.

Τμήμα 3

Διεθνής δικαιοδοσία σε υποθέσεις ασφαλίσεων*Άρθρο 8*

Σε υποθέσεις ασφαλίσεων η διεθνής δικαιοδοσία ρυθμίζεται από το παρόν τμήμα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 4 και του άρθρου 5 σημείο 5.

Άρθρο 9

1. Ο ασφαλιστής που έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους μπορεί να εναχθεί:
 - α) ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους όπου έχει την κατοικία του ή·
 - β) σε άλλο κράτος μέλος, εφόσον την αγωγή έχει ασκήσει ο αντισυμβαλλόμενος του ασφαλιστή, ο ασφαλισμένος ή ο δικαιούχος, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου ο ενάγων έχει την κατοικία του ή·
 - γ) αν πρόκειται για συνασφαλιστή, ενώπιον του δικαστηρίου του κράτους μέλους, στο οποίο έχει εναχθεί ο κύριος ασφαλιστής.
2. Όταν ο ασφαλιστής δεν έχει κατοικία στο έδαφος κράτους μέλους, αλλά διαθέτει υποκατάστημα, πρακτορείο ή οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση σε κράτος μέλος, θεωρείται, για διαφορές σχετικές με την εκμετάλλευσή τους, ότι έχει την κατοικία του στο έδαφος αυτού του κράτους μέλους.

▼ B*Άρθρο 10*

Ο ασφαλιστής μπορεί επί πλέον να εναχθεί ενώπιον των δικαστηρίων του τόπου όπου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός, αν πρόκειται για ασφάλιση αστικής ευθύνης ή για ασφάλιση ακινήτων. Το ίδιο ισχύει αν η ασφάλιση αφορά από κοινού ακίνητα και κινητά που καλύπτονται από το ίδιο ασφαλιστήριο και η προσβολή τους οφείλεται στην ίδια αιτία.

Άρθρο 11

1. Σε υποθέσεις ασφάλισης αστικής ευθύνης, ο ασφαλιστής μπορεί επίσης να προσεπικληθεί ενώπιον του δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της αγωγής του ζημιωθέντος κατά του ασφαλισμένου, αν το δίκαιο του δικαστηρίου το επιτρέπει.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 8, 9 και 10 εφαρμόζονται σε περίπτωση ευθείας αγωγής του ζημιωθέντος κατά του ασφαλιστή, εφόσον η ευθεία αγωγή επιτρέπεται.

3. Αν το δίκαιο που διέπει την ευθεία αγωγή προβλέπει την προσεπικλήση του αντισυμβαλλόμενου του ασφαλιστή ή του ασφαλισμένου, το ίδιο δικαστήριο έχει δικαιοδοσία και ως προς αυτούς.

Άρθρο 12

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 11, τρίτο εδάφιο, η αγωγή του ασφαλιστή μπορεί να ασκηθεί μόνον ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο έχει την κατοικία του ο εναγόμενος, ανεξάρτητα αν είναι αντισυμβαλλόμενος του ασφαλιστή, ασφαλισμένος ή δικαιούχος.

2. Οι διατάξεις του παρόντος τμήματος δεν θίγουν το δικαίωμα άσκησης ανταγωγής ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο είναι εκκρεμής η κύρια αγωγή που έχει εισαχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τμήματος.

Άρθρο 13

Παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος τμήματος είναι δυνατή μόνο με συμφωνίες:

1. μεταγενέστερες από τη γένεση της διαφοράς, ή
2. που επιτρέπουν στον αντισυμβαλλόμενο, τον ασφαλισμένο ή τον δικαιούχο να προσφύγει και σε άλλα δικαστήρια εκτός από αυτά που προβλέπονται στο παρόν τμήμα, ή
3. που έχουν συναφθεί μεταξύ ασφαλιστή και αντισυμβαλλόμενου που έχουν κατά το χρόνο σύναψης της σύμβασεως κατοικία ή συνήθη διαμονή το ίδιο κράτος μέλος, και έχουν ως αποτέλεσμα να απονέμουν διεθνή δικαιοδοσία στα δικαστήρια αυτού του κράτους μέλους, ακόμα και αν το ζημιογόνο γεγονός συμβεί στην αλλοδαπή, εκτός αν το δίκαιό του απαγορεύει τέτοιες συμφωνίες, ή
4. που έχουν συναφθεί από αντισυμβαλλόμενο που δεν έχει κατοικία σε κράτος μέλος, εκτός αν πρόκειται για υποχρεωτική ασφάλιση ή για ασφάλιση ακινήτου που κείται σε κάποιο κράτος μέλος, ή
5. που αφορούν ασφαλιστική σύμβαση, εφόσον αυτή καλύπτει έναν ή περισσότερους κινδύνους από τους αναφερόμενους στο άρθρο 14.

Άρθρο 14

Οι αναφερόμενοι κίνδυνοι στο άρθρο 13 σημείο 5 είναι οι ακόλουθοι:

▼B

1. Κάθε απώλεια ή ζημία σε:
 - α) πλοία, εγκαταστάσεις ανοικτά των ακτών και στην ανοικτή θάλασσα ή αεροσκάφη, η οποία συνδέεται με τη χρησιμοποίησή τους για εμπορικούς σκοπούς·
 - β) εμπορεύματα, εκτός από τις αποσκευές επιβατών, κατά τη διάρκεια μεταφοράς που πραγματοποιείται με αυτά τα πλοία ή αεροσκάφη, είτε ολικά είτε σε συνδυασμό με άλλα μεταφορικά μέσα
2. Κάθε είδος ευθύνης, εκτός από την ευθύνη για σωματικές βλάβες των επιβατών ή για απώλεια ή ζημία των αποσκευών τους:
 - α) από τη χρησιμοποίηση ή εκμετάλλευση πλοίων, εγκαταστάσεων ή αεροσκαφών, σύμφωνα με το σημείο 1 στοιχείο α) ανωτέρω, στο μέτρο που, όσον αφορά τα τελευταία, το δίκαιο του συμβαλλόμενου κράτους εγγραφής του αεροσκάφους δεν απαγορεύει τις συμφωνίες διεθνούς δικαιοδοσίας ως προς την ασφάλιση των κινδύνων αυτών·
 - β) για ζημίες που προκαλούνται από εμπορεύματα κατά τη διάρκεια μεταφοράς υπό την έννοια του σημείου 1 στοιχείο β) ανωτέρω
3. Κάθε χρηματική ζημία συνδεδεμένη με τη χρησιμοποίηση ή εκμετάλλευση πλοίων, εγκαταστάσεων ή αεροσκαφών, σύμφωνα με το σημείο 1 στοιχείο α) ανωτέρω, ιδίως ζημία σχετική με το ναύλο ή τη ναύλωση
4. Κάθε άλλος κίνδυνος που συνδέεται προς έναν από τους αναφερόμενους στα σημεία 1 έως 3
5. Υπό την επιφύλαξη των προαναφερόμενων σημείων 1 έως 4, όλοι οι «μεγάλοι κίνδυνοι» όπως ορίζονται στην οδηγία 73/239/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε από τις οδηγίες του Συμβουλίου 88/357/ΕΟΚ ⁽²⁾ και 90/618/ΕΟΚ ⁽³⁾ σύμφωνα με την πρόσφατη ισχύουσα διατύπωσή τους.

Τμήμα 4

Διεθνής δικαιοδοσία σε συμβάσεις καταναλωτών

Άρθρο 15

1. Σε συμβάσεις που ο σκοπός τους μπορεί να θεωρηθεί ξένος προς την επαγγελματική δραστηριότητα του προσώπου που τις καταρτίζει, του καταναλωτή, η διεθνής δικαιοδοσία καθορίζεται από τις διατάξεις του παρόντος τμήματος, με την επιφύλαξη των άρθρων 4 και 5, σημείο 5:
 - α) όταν πρόκειται για πώληση ενσωμάτων κινητών με τμηματική καταβολή του τιμήματος ή·
 - β) όταν πρόκειται για δάνειο με σταδιακή εξόφληση ή για άλλη πιστωτική συναλλαγή συνδεδεμένη με τη χρηματοδότηση αγοράς ενσωμάτων κινητών ή·
 - γ) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, όταν η σύμβαση καταρτίστηκε με πρόσωπο, το οποίο ασκεί εμπορικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες στο έδαφος του κράτους μέλους κατοικίας του καταναλωτή ή το οποίο κατευθύνει με οποιοδήποτε μέσον τέτοιου είδους δραστηριότητες σ' αυτό το κράτος μέλος ή σε διάφορα κράτη, συμπεριλαμβανομένου του εν λόγω κράτους μέλους και η σύμβαση εμπίπτει στο πεδίο των εν λόγω δραστηριοτήτων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 228 της 16.8.1973, σ. 3· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2000/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ C 181 της 20.7.2000, σ. 65).

⁽²⁾ ΕΕ L 172 της 4.7.1988, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2000/26/ΕΚ.

⁽³⁾ ΕΕ L 330 της 29.11.1990, σ. 44.

▼B

2. Όταν ο αντισυμβαλλόμενος του καταναλωτή δεν έχει κατοικία στο έδαφος κράτους μέλους, αλλά διαθέτει υποκατάστημα, πρακτορείο ή άλλη εγκατάσταση σε κράτος μέλος, θεωρείται, ως προς τις διαφορές τις σχετικές με την εκμετάλλευσή τους, ότι έχει την κατοικία του στο έδαφος του κράτους αυτού.
3. Το παρόν τμήμα δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις μεταφοράς πλην των συμβάσεων, στο συνολικό τίμημα των οποίων περιλαμβάνεται ο συνδυασμός δαπανών ταξιδιού και καταλύματος.

Άρθρο 16

1. Η αγωγή καταναλωτή κατά του αντισυμβαλλόμενου μπορεί να ασκηθεί είτε ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου έχει την κατοικία του ο αντισυμβαλλόμενος είτε ενώπιον των δικαστηρίων του τόπου κατοικίας του καταναλωτή.
2. Η αγωγή του αντισυμβαλλόμενου κατά του καταναλωτή μπορεί να ασκηθεί μόνον ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου έχει την κατοικία του ο καταναλωτής.
3. Το άρθρο αυτό δεν θίγει το δικαίωμα άσκησης ανταγωγής ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο είναι εκκρεμής η κύρια αγωγή που έχει εισαχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τμήματος.

Άρθρο 17

Παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος τμήματος είναι δυνατή μόνο με συμφωνίες:

1. μεταγενέστερες από τη γένεση της διαφοράς ή
2. που επιτρέπουν στον καταναλωτή να προσφύγει και σε άλλα δικαστήρια εκτός από αυτά που προβλέπονται στο παρόν τμήμα ή
3. που, έχοντας συναφθεί ανάμεσα σε καταναλωτή και αντισυμβαλλόμενο με κατοικία ή συνήθη διαμονή, κατά το χρόνο σύναψης της σύμβασης, στο ίδιο κράτος μέλος, απονέμουν διεθνή δικαιοδοσία στα δικαστήρια αυτού του κράτους μέλους, εκτός αν το δικαίωμα αυτού του κράτους μέλους απαγορεύει τέτοιες συμφωνίες.

Τμήμα 5

Διεθνής δικαιοδοσία σε ατομικές συμβάσεις εργασίας*Άρθρο 18*

1. Ως προς διαφορές από ατομικές συμβάσεις εργασίας η διεθνής δικαιοδοσία καθορίζεται από τις διατάξεις του παρόντος τμήματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 4 και του άρθρου 5 σημείο 5.
2. Όταν εργαζόμενος συνάπτει ατομική σύμβαση εργασίας με εργοδότη ο οποίος δεν έχει την κατοικία του σε κράτος μέλος, αλλά διαθέτει υποκατάστημα, πρακτορείο ή οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση σε κράτος μέλος, τότε ο εργοδότης θεωρείται ότι για διαφορές σχετικές με τις εργασίες του υποκαταστήματος, πρακτορείου ή άλλης εγκατάστασης έχει την κατοικία του σ' αυτό το κράτος μέλος.

Άρθρο 19

Εργοδότης που έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους μπορεί να εναχθεί:

1. ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους όπου έχει την κατοικία του ή

▼ B

2. σε άλλο κράτος μέλος:
- α) ενώπιον των δικαστηρίων του τόπου όπου ο εργαζόμενος συνήθως εκτελεί την εργασία του ή των δικαστηρίων του τελευταίου τόπου όπου συνήθως εκτελούσε την εργασία του ή·
 - β) αν ο εργαζόμενος δεν εκτελεί ή δεν εκτελούσε συνήθως την εργασία του στην ίδια πάντα χώρα, ενώπιον των δικαστηρίων στην περιφέρεια του οποίου είναι ή ήταν εγκατεστημένη η επιχείρηση που τον προσέλαβε.

Άρθρο 20

1. Ο εργοδότης μπορεί να ασκήσει αγωγή μόνο ενώπιον του δικαστηρίου του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου ο εργαζόμενος έχει την κατοικία του.
2. Οι διατάξεις του παρόντος τμήματος δεν θίγουν το δικαίωμα κατάθεσης ανταγωγής ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η κύρια αγωγή σύμφωνα με το παρόν τμήμα.

Άρθρο 21

Παρέκλιση από τις διατάξεις του παρόντος τμήματος είναι δυνατή μόνο με συμφωνία παρέκτασης δικαιοδοσίας:

1. η οποία είναι μεταγενέστερη από τη γένεση της διαφοράς ή
2. η οποία επιτρέπει στον εργαζόμενο να προσφύγει σε άλλα δικαστήρια εκτός από αυτά που προβλέπονται στο παρόν τμήμα.

Τμήμα 6

Αποκλειστική διεθνής δικαιοδοσία*Άρθρο 22*

Αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η κατοικία, έχουν:

1. σε υποθέσεις εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων και μισθώσεων ακινήτων, τα δικαστήρια του κράτους μέλους της τοποθεσίας του ακινήτου.
 Πάντως, σε υποθέσεις μισθώσεων ακινήτων που συνάπτονται για προσωρινή ιδιωτική χρήση μέγιστης διάρκειας έξι συνεχών μηνών, έχουν επίσης διεθνή δικαιοδοσία και τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο έχει κατοικία ο εναγόμενος, εφόσον ο μισθωτής είναι φυσικό πρόσωπο και ο ιδιοκτήτης και ο μισθωτής έχουν κατοικία στο ίδιο κράτος μέλος
2. σε θέματα κύρους, ακυρότητας ή λύσης εταιρειών ή άλλων νομικών προσώπων ή ενώσεων φυσικών ή νομικών προσώπων ή κύρους αποφάσεων των οργάνων τους, τα δικαστήρια του κράτους στο οποίο η εταιρεία, το νομικό πρόσωπο ή η ένωση έχουν την έδρα τους. Προκειμένου να καθορισθεί η έδρα το δικαστήριο εφαρμόζει τους ιδιωτικού διεθνούς δικαίου κανόνες του
3. σε θέματα κύρους των καταχωρίσεων σε δημόσια βιβλία, τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου τηρούνται τα βιβλία αυτά
4. σε θέματα καταχώρισης ή κύρους διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, σημάτων, σχεδίων και προτύπων και άλλων ανάλογων δικαιωμάτων τα οποία επιδέχονται κατάθεση ή καταχώριση, τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου η κατάθεση ή η καταχώριση

▼B

ζητήθηκε, πραγματοποιήθηκε, ή θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με κοινοτικό νομοθέτημα ή με διεθνή σύμβαση.

Με την επιφύλαξη της δικαιοδοσίας του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, σύμφωνα με τη σύμβαση χορηγήσεως ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, που υπογράφηκε στο Μόναχο στις 5 Οκτωβρίου 1973, τα δικαστήρια κάθε κράτους μέλους έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η κατοικία, σε θέματα καταχώρισης ή κύρους του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας που χορηγείται για το κράτος αυτό

5. σε θέματα αναγκαστικής εκτέλεσης αποφάσεων, τα δικαστήρια του κράτους μέλους του τόπου εκτέλεσης.

Τμήμα 7

Παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας

Άρθρο 23

1. Αν τα μέρη, από τα οποία ένα τουλάχιστον έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους, συμφώνησαν ότι ένα δικαστήριο ή τα δικαστήρια κράτους μέλους θα δικάζουν τις διαφορές που έχουν προκύψει ή που θα προκύψουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση, το δικαστήριο αυτό ή τα δικαστήρια του κράτους αυτού έχουν διεθνή δικαιοδοσία. Αυτή η δικαιοδοσία είναι αποκλειστική εκτός αν τα μέρη συμφώνησαν άλλως. Μια τέτοια συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας πρέπει να καταρτισθεί:

- α) είτε γραπτά είτε προφορικά με γραπτή επιβεβαίωση·
- β) είτε υπό τύπο ανταποκρινόμενο στην πρακτική που έχουν καθιερώσει οι συμβαλλόμενοι στις μεταξύ τους σχέσεις·
- γ) είτε στο διεθνές εμπόριο, υπό τύπο ανταποκρινόμενο στις συνήθειες τις οποίες τα μέρη γνωρίζουν ή οφείλουν να γνωρίζουν και οι οποίες είναι ευρέως γνωστές σ' αυτού του είδους την εμπορική δραστηριότητα και τηρούνται τακτικά από τους συμβαλλόμενους σε συμβάσεις, του είδους για το οποίο πρόκειται, στη συγκεκριμένη εμπορική δραστηριότητα.

2. Κάθε διαβίβαση δια της ηλεκτρονικής οδού που επιτρέπει μεταγενέστερη πρόσβαση στο περιεχόμενο της συμφωνίας λογίζεται ότι έχει καταρτισθεί «γραπτά».

3. Όταν μια τέτοια συμφωνία καταρτίζεται από μέρη εκ των οποίων κανένα δεν έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους, τα δικαστήρια των άλλων κρατών μελών δεν μπορούν να δικάσουν τη διαφορά εφόσον το ή τα υποδειχθέντα δικαστήρια δεν έχουν διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας τους.

4. Το δικαστήριο ή τα δικαστήρια ενός κράτους μέλους, στα οποία απονέμει διεθνή δικαιοδοσία η συστατική πράξη ενός *trust*, έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία ως προς αγωγές κατά του ιδρυτή, του *trustee* ή του δικαιούχου ενός *trust*, αν πρόκειται για σχέσεις μεταξύ των προσώπων αυτών ή για δικαιώματα ή υποχρεώσεις τους από το *trust*

5. Οι συμφωνίες διεθνούς δικαιοδοσίας καθώς και οι ανάλογες ρήτρες της συστατικής πράξεως του *trust* δεν παράγουν αποτελέσματα αν είναι αντίθετες προς τις διατάξεις των άρθρων 13, 17 και 21 ή αν τα δικαστήρια, τη διεθνή δικαιοδοσία των οποίων αποκλείουν, έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 22.

Άρθρο 24

Πέραν των περιπτώσεων όπου η διεθνής δικαιοδοσία απορρέει από άλλες διατάξεις του παρόντος κανονισμού, το δικαστήριο κράτους μέλους ενώπιον του οποίου ο εναγόμενος παρίσταται αποκτά διεθνή δικαιοδοσία. Ο κανόνας αυτός δεν εφαρμόζεται, αν η παράσταση έχει ως σκοπό την αμφισβήτηση της διεθνούς δικαιοδοσίας, ή αν υπάρχει άλλο δικαστήριο με αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 22.

Τμήμα 8

Έρευνα της διεθνούς δικαιοδοσίας και του παραδεκτού

Άρθρο 25

Το δικαστήριο κράτους μέλους διαπιστώνει αυτεπάγγελτα την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του, εφόσον καλείται να κρίνει, ως κύριο ζήτημα, διαφορά για την οποία δικαστήριο άλλου κράτους μέλους έχει αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 22.

Άρθρο 26

1. Όταν πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους ενάγεται ενώπιον δικαστηρίου άλλου κράτους μέλους και δεν παρίσταται, το δικαστήριο διαπιστώνει αυτεπάγγελτα την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του, αν η δικαιοδοσία του δεν στηρίζεται στους όρους του παρόντος κανονισμού.

2. Ο δικαστής υποχρεούται να αναστείλει τη διαδικασία εφόσον δεν διαπιστώνεται ότι ο εναγόμενος αυτός ήταν σε θέση να παραλάβει το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο εντός της αναγκαίας για την άμυνά του προθεσμίας ή ότι καταβλήθηκε κάθε επιμέλεια για το σκοπό αυτό.

3. Το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1348/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, για την επίδοση και κοινοποίηση στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις⁽¹⁾ εφαρμόζεται αντί των διατάξεων της παραγράφου 2, εάν το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο έπρεπε να διαβιβαστεί από το ένα κράτος μέλος στο άλλο δυνάμει του ανά χειράς κανονισμού.

4. Εφόσον δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1348/2000, εφαρμόζεται το άρθρο 15 της σύμβασης της Χάγης της 15ης Νοεμβρίου 1965 σχετικά με την επίδοση και την κοινοποίηση στο εξωτερικό δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, εάν το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο έπρεπε να διαβιβαστεί στην αλλοδαπή κατ' εφαρμογή της συμβάσεως αυτής.

Τμήμα 9

Εκκρεμοδικία και συνάφεια

Άρθρο 27

1. Αν έχουν ασκηθεί αγωγές με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία μεταξύ των ίδιων διαδίκων ενώπιον δικαστηρίων διάφορων κρατών μελών, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο, αναστέλλει αυτεπάγγελτα την διαδικασία του μέχρις ότου διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο.

⁽¹⁾ ΕΕ L 160 της 30.6.2000, σ. 37.

▼B

2. Όταν διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του πρώτου επιληφθέντος δικαστηρίου, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί, οφείλει να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του υπέρ του πρώτου δικαστηρίου.

Άρθρο 28

1. Όταν συναφείς αγωγές εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίων διαφόρων κρατών μελών, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί μπορεί να αναστείλει την εκδίκαση.

2. Όταν οι αγωγές αυτές εκκρεμούν σε πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί δύναται επίσης, με αίτηση ενός από τους διαδίκους, να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του, υπό την προϋπόθεση ότι το πρώτο δικαστήριο έχει διεθνή δικαιοδοσία και για τις δύο αγωγές και ότι το δίκαιό του επιτρέπει την ένωση συναφών υποθέσεων.

3. Είναι συναφείς, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, αγωγές που συνδέονται μεταξύ τους τόσο στενά ώστε να υπάρχει συμφέρον να εξετασθούν και να εκδικασθούν ταυτόχρονα, προκειμένου να αποφευχθεί η έκδοση ασυμβίβαστων μεταξύ τους αποφάσεων αν τυχόν οι υποθέσεις εκδικάζονταν χωριστά.

Άρθρο 29

Όταν περισσότερα δικαστήρια έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία, η διαπίστωση της έλλειψης διεθνούς δικαιοδοσίας γίνεται υπέρ του δικαστηρίου που έχει πρώτο επιληφθεί.

Άρθρο 30

Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, ένα δικαστήριο λογίζεται ως επιληφθέν :

1. από την κατάθεση στο δικαστήριο του εισαγωγικού εγγράφου της δίκης ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενάγων δεν παρέλειψε στη συνέχεια να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για την κοινοποίηση ή την επίδοση του εγγράφου στον εναγόμενο ή
2. εάν το έγγραφο πρέπει να κοινοποιηθεί ή να επιδοθεί προτού κατατεθεί στο δικαστήριο, μόλις παραληφθεί από την αρχή που είναι υπεύθυνη για την κοινοποίηση ή την επίδοση, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενάγων δεν παρέλειψε στη συνέχεια να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για την κατάθεση του εγγράφου στο δικαστήριο.

Τμήμα 10**Ασφαλιστικά μέτρα***Άρθρο 31*

Τα ασφαλιστικά μέτρα που προβλέπονται από το δίκαιο κράτους μέλους μπορούν να ζητηθούν από τις δικαστικές αρχές του κράτους αυτού, έστω και αν δικαστήριο άλλου κράτους μέλους έχει, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, διεθνή δικαιοδοσία για την ουσία της υπόθεσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Άρθρο 32

Ως απόφαση, κατά την έννοια του παρόντα κανονισμού, νοείται κάθε απόφαση εκδιδόμενη από δικαστήριο κράτους μέλους, οποιαδήποτε και αν είναι η ονομασία της, όπως απόφαση, διαταγή, διαταγή εκτελέσεως, καθώς και ο καθορισμός της δικαστικής δαπάνης από το γραμματέα.

Τμήμα 1

Αναγνώριση

Άρθρο 33

1. Απόφαση που εκδίδεται σε κράτος μέλος αναγνωρίζεται στα λοιπά κράτη μέλη χωρίς ιδιαίτερη διαδικασία.
2. Σε περίπτωση αμφισβήτησης, κάθε ενδιαφερόμενος που επικαλείται ως κύριο ζήτημα την αναγνώριση μπορεί να ζητήσει, κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στα τμήματα 2 και 3 του παρόντος κεφαλαίου, να διαπιστωθεί ότι η απόφαση πρέπει να αναγνωρισθεί.
3. Αν η επίκληση της αναγνώρισης γίνεται παρεμπιπτόντως ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους, το δικαστήριο αυτό έχει διεθνή δικαιοδοσία να κρίνει σχετικά.

Άρθρο 34

Απόφαση δεν αναγνωρίζεται:

1. αν η αναγνώριση αντίκειται προφανώς στη δημόσια τάξη του κράτους αναγνώρισεως
2. αν το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο δεν έχει επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον ερημοδικήσαντα εναγόμενο εγκαίρως και κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να αμυνθεί, εκτός εάν ο εναγόμενος παρέλειψε να ασκήσει προσφυγή κατά της αποφάσεως ενώ μπορούσε να το πράξει
3. αν είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που έχει εκδοθεί μεταξύ των ιδίων διαδίκων στο κράτος αναγνώρισεως
4. αν είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που εκδόθηκε προγενέστερα μεταξύ των ιδίων διαδίκων και με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτο κράτος, εφόσον η προγενέστερη αυτή απόφαση συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αναγνώρισή της στο κράτος αναγνώρισεως.

Άρθρο 35

1. Απόφαση δεν αναγνωρίζεται, επίσης, αν έχουν παραβιασθεί οι διατάξεις των τμημάτων 3, 4 και 6 του κεφαλαίου II, καθώς και στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 72.
2. Κατά τον έλεγχο των βάσεων διεθνούς δικαιοδοσίας που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, η αρχή ενώπιον της οποίας ζητείται η αναγνώριση δεσμεύεται από τις πραγματικές διαπιστώσεις στις οποίες το δικαστήριο του κράτους μέλους προελεύσεως έχει θεμελιώσει τη διεθνή δικαιοδοσία του.
3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της πρώτης παραγράφου, δεν ερευνάται η διεθνή δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους

▼B

προελεύσεως. Οι σχετικοί με τη διεθνή δικαιοδοσία κανόνες δεν αφορούν τη δημόσια τάξη υπό την έννοια του άρθρου 34 σημείο 1.

Άρθρο 36

Αποκλείεται η επί της ουσίας αναθεώρηση της αλλοδαπής απόφασεως.

Άρθρο 37

1. Το δικαστήριο κράτους μέλους, ενώπιον του οποίου ζητείται αναγνώριση αποφάσεως που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος, μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία, αν η απόφαση αυτή έχει προσβληθεί με τακτικό ένδικο μέσο.
2. Το δικαστήριο κράτους μέλους, ενώπιον του οποίου γίνεται επίκληση της αναγνωρίσεως αποφάσεως που εκδόθηκε στην Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο και η εκτέλεση της οποίας έχει ανασταλεί στο κράτος μέλος προελεύσεως λόγω ασκήσεως ενδίκων μέσων, μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία.

Τμήμα 2

Εκτέλεση*Άρθρο 38*

1. Αποφάσεις που εκδόθηκαν και είναι εκτελεστές σε κράτος μέλος εκτελούνται σε άλλο κράτος μέλος, αφού κηρυχθούν εκεί εκτελεστές, με αίτηση κάθε ενδιαφερομένου.
2. Πάντως, στο Ηνωμένο Βασίλειο, μια τέτοια απόφαση εκτελείται στην Αγγλία και Ουαλία, τη Σκωτία, ή τη Βόρεια Ιρλανδία, αφού προηγουμένως, με αίτηση οποιουδήποτε ενδιαφερομένου, η απόφαση αυτή εγγραφεί προς εκτέλεση στο αντίστοιχο τμήμα του Ηνωμένου Βασιλείου.

Άρθρο 39

1. Η αίτηση υποβάλλεται στο αρμόδιο δικαστήριο ή αρμόδια αρχή των οποίων ο κατάλογος σημειώνεται στο παράρτημα II.
2. Η κατά τόπον αρμοδιότητα καθορίζεται από την κατοικία του προσώπου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση ή από τον τόπο εκτέλεσης.

Άρθρο 40

1. Η αίτηση υποβάλλεται κατά το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.
2. Ο αιτών οφείλει να προβεί σε εκλογή κατοικίας στην περιφέρεια του δικαστηρίου ή της αρμόδιας αρχής στην οποία απευθύνεται. Αν πάντως το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης δεν προβλέπει την εκλογή κατοικίας, ο αιτών διορίζει αντίκλητο.
3. Στην αίτηση επισυνάπτονται τα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 53.

Άρθρο 41

Η απόφαση κηρύσσεται εκτελεστή ευθύς ως ολοκληρωθούν οι διατυπώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 53 χωρίς έλεγχο των λόγων μη

▼B

εκτέλεσης, που αναφέρονται στα άρθρα 34 και 35. Ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση δε δύναται στο στάδιο αυτό της διαδικασίας, να καταθέσει προτάσεις.

Άρθρο 42

1. Η απόφαση επί της αιτήσεως για την κήρυξη της εκτελεστότητας γνωστοποιείται αμελλητί στον αιτούντα κατά τη διαδικασία που προβλέπει το δικαίωμα του κράτους μέλους εκτέλεσης.
2. Η κήρυξη της εκτελεστότητας επιδίδεται ή κοινοποιείται στο διάδικο κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση, μαζί με την απόφαση, εφόσον αυτή δεν έχει ήδη επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον εν λόγω διάδικο.

Άρθρο 43

1. Κατά της αποφάσεως που εκδίδεται επί της αιτήσεως για την κήρυξη της εκτελεστότητας μπορεί να ασκηθεί ένδικο μέσο και από τους δυο διαδίκους.
2. Το ένδικο μέσο ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου που αναφέρεται στο παράρτημα III.
3. Το ένδικο μέσο εκδικάζεται σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη διαδικασία της αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας.
4. Αν ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση ερημοδικήσει ενώπιον του δικαστηρίου που επιλαμβάνεται του ένδικου μέσου, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 26 παράγραφοι 2 έως 4 ακόμα και αν ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση δεν έχει την κατοικία του στο έδαφος κάποιου από τα κράτη μέλη.
5. Το ένδικο μέσο κατά της κήρυξης εκτελεστότητας ασκείται εντός μηνός από την επίδοση ή την κοινοποίησή της. Αν ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους άλλου από εκείνο στο οποίο κηρύχθηκε η εκτελεστότητα, η προθεσμία για την άσκηση του ένδικου μέσου είναι δύο μήνες από την ημέρα που έγινε η επίδοση ή η κοινοποίηση προσωπικά ή στην κατοικία του. Η προθεσμία αυτή δεν παρεκτείνεται λόγω απόστασης.

Άρθρο 44

Κατά της απόφασης επί ένδικου μέσου μπορεί να ασκηθεί μόνο το ένδικο μέσο που αναφέρεται στο παράρτημα IV.

Άρθρο 45

1. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκήθηκε το ένδικο μέσο δυνάμει των άρθρων 43 ή 44 δύναται να απορρίψει ή να ανακαλέσει την κήρυξη της εκτελεστότητας μόνον εφόσον συντρέχει λόγος από τους οριζόμενους στα άρθρα 34 και 35. Αποφασίζει αμελλητί.
2. Αποκλείεται η επί της ουσίας αναθεώρηση της αλλοδαπής αποφάσεως.

Άρθρο 46

1. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται το ένδικο μέσο σύμφωνα με τα άρθρα 43 ή 44, μπορεί, με αίτηση του διαδίκου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση, να αναστείλει τη διαδικασία αν κατά της αλλοδαπής αποφάσεως έχει ασκηθεί στο κράτος μέλος προελεύσεως τακτικό ένδικο μέσο, ή αν η προθεσμία για την άσκησή του δεν έχει

▼B

ακόμα εκπνεύσει· στη τελευταία περίπτωση το δικαστήριο μπορεί να τάξει προθεσμία για την άσκηση του ένδικου αυτού μέσου.

2. Αν η απόφαση έχει εκδοθεί στην Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο, κάθε ένδικο μέσο ή προσφυγή που προβλέπεται στο κράτος μέλος προελεύσεως θεωρείται, για την εφαρμογή της πρώτης παραγράφου, ως τακτικό ένδικο μέσο.
3. Το δικαστήριο αυτό μπορεί, επίσης, να εξαρτήσει την εκτέλεση από την παροχή εγγυήσεως, την οποία και καθορίζει.

Άρθρο 47

1. Όταν μια απόφαση πρέπει να αναγνωρισθεί σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό ο αιτών δύναται να προσφύγει σε ασφαλιστικά μέτρα σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους εκτελέσεως χωρίς να απαιτείται κήρυξη εκτελεστότητας δυνάμει του άρθρου 41.
2. Η κήρυξη της εκτελεστότητας εμπεριέχει και τη δυνατότητα λήψεως ασφαλιστικών μέτρων.
3. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας προσφυγής που προβλέπεται στο άρθρο 43 παράγραφος 5, κατά της κήρυξης της εκτελεστότητας και έως ότου εκδοθεί απόφαση για την προσφυγή αυτή, μπορούν να ληφθούν μόνο ασφαλιστικά μέτρα επί της παρουσίας του προσώπου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση.

Άρθρο 48

1. Αν η αλλοδαπή απόφαση έκρινε επί πολλών αξιώσεων που έχουν σωρευθεί στην ίδια αγωγή και η εκτελεστότητα δεν μπορεί να κηρυχθεί για όλες, το δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή κηρύσσει την εκτελεστότητα για μια ή περισσότερες από τις αξιώσεις.
2. Ο αιτών δύναται να ζητήσει κήρυξη εκτελεστότητας για ορισμένα μόνο μέρη μιας απόφασης.

Άρθρο 49

Οι αλλοδαπές αποφάσεις που καταδικάζουν σε χρηματική ποινή ως μέσο εκτελέσεως κηρύσσονται εκτελεστές στο κράτος μέλος εκτελέσεως μόνο αν το ποσό έχει προσδιορισθεί κατά τρόπο οριστικό από τα δικαστήρια του κράτους προελεύσεως.

Άρθρο 50

Ο αιτών στον οποίο έχει παρασχεθεί ολικά ή μερικά δωρεάν δικαστική αρωγή ή απαλλαγή από έξοδα και δαπάνες στο κράτος μέλος προελεύσεως, απολαμβάνει, στο πλαίσιο της διαδικασίας που προβλέπεται στο παρόν τμήμα την ευμενέστερη μεταχείριση που προβλέπει το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως σε σχέση με τη δωρεάν δικαστική αρωγή ή την απαλλαγή από έξοδα και δαπάνες.

Άρθρο 51

Σε διάδικο που ζητεί σε κράτος μέλος την εκτέλεση αποφάσεως η οποία έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, καμιά εγγύηση ή κατάθεση χρηματικού ποσού, ανεξάρτητα από την ονομασία της, δεν μπορεί να επιβληθεί με την αιτιολογία ότι είναι αλλοδαπός ή ότι δεν κατοικεί ή δεν διαμένει στο κράτος εκτελέσεως.

▼ B*Άρθρο 52*

Καμία επιβάρυνση φορολογική ή τέλος ανάλογα με την αξία της διαφοράς δεν επιβάλλεται στο κράτος μέλος εκτελέσεως κατά τη διαδικασία κηρύξεως της εκτελεστότητας.

Τμήμα 3

Κοινές διατάξεις*Άρθρο 53*

1. Ο διάδικος που επικαλείται την αναγνώριση ή ζητεί την κήρυξη της εκτελεστότητας οφείλει να προσκομίσει αντίγραφο της αποφάσεως, το οποίο να συγκεντρώνει τις αναγκαίες προϋποθέσεις γνησιότητας.
2. Ο διάδικος που ζητεί την κήρυξη της εκτελεστότητας οφείλει επίσης να προσκομίσει τη βεβαίωση που προβλέπεται στο άρθρο 54, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 55.

Άρθρο 54

Το δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκδόσεως της αποφάσεως, εκδίδει κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου διαδίκου βεβαίωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα εντύπου που επισυνάπτεται στο παράρτημα V του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 55

1. Εάν η βεβαίωση που προβλέπει το άρθρο 54 δεν προσαχθεί, το δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή μπορούν να ορίσουν προθεσμία προσαγωγής της, είτε να δεχθούν ισοδύναμο έγγραφο, είτε, εφόσον κρίνουν ότι έχουν επαρκώς ενημερωθεί, να απαλλάξουν τον αιτούντα από το βάρος αυτό.
2. Το δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή μπορούν να ζητήσουν την προσαγωγή μεταφράσεων των εγγράφων. Η μετάφραση επικυρώνεται από πρόσωπο που, σε ένα από τα κράτη μέλη, έχει αυτή την εξουσία.

Άρθρο 56

Καμία επικύρωση ή άλλη ανάλογη διατύπωση δεν απαιτείται για τα έγγραφα που μνημονεύονται στο άρθρο 53 ή στο άρθρο 55 δεύτερη παράγραφος, καθώς και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, για το διορισμό αντικλήτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΙ*Άρθρο 57*

1. Τα δημόσια έγγραφα, που έχουν εκδοθεί και είναι εκτελεστά σε κράτος μέλος, περιβάλλονται, κατόπιν αιτήσεως, τον εκτελεστήριο τύπο σε άλλο κράτος μέλος κατά τη διαδικασία των άρθρων 38 και επόμενα. Το δικαστήριο στο οποίο κατατέθηκε η προσφυγή δυνάμει των άρθρων 43 ή 44 δύναται να απορρίψει ή προφανώς να ανακαλέσει κήρυξη εκτελεστότητας μόνον αν η εκτέλεση του δημόσιου εγγράφου αντίκειται στη δημόσια τάξη του κράτους μέλους εκτελέσεως.

▼B

2. Συμφωνίες περί υποχρέωσης διατροφής, οι οποίες συνάπτονται ενώπιον διοικητικών αρχών ή επικυρώνονται από αυτές, θεωρούνται επίσης ως δημόσια έγγραφα κατά την έννοια της πρώτης παραγράφου.
3. Το προσκομιζόμενο έγγραφο πρέπει να συγκεντρώνει τις αναγκαίες προϋποθέσεις γνησιότητας στο κράτος μέλος προελεύσεως.
4. Οι διατάξεις του τμήματος 3 του κεφαλαίου III εφαρμόζονται εφόσον συντρέχει περίπτωση. Η αρμόδια αρχή κράτους μέλους όπου έχει εκδοθεί ή καταχωρηθεί δημόσιο έγγραφο εκδίδει, κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερομένου διαδίκου, βεβαίωση κόνοντας χρήση του εντύπου υποδείγματος που παρατίθεται στο παράρτημα VI του ανά χείρας κανονισμού.

Άρθρο 58

Συμβιβασμοί που καταρτίζονται ενώπιον δικαστηρίου κατά τη διάρκεια δίκης, και είναι εκτελεστοί στο κράτος μέλος προελεύσεως, είναι εκτελεστοί και στο κράτος μέλος εκτελέσεως με τους ίδιους όρους όπως και τα δημόσια έγγραφα. Το δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή κράτους μέλους ενώπιον των οποίων καταρτίζεται δικαστικός συμβιβασμός εκδίδουν κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερομένου διαδίκου βεβαίωση σύμφωνα με το έντυπο υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα V του ανά χείρας κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 59

1. Για να καθορίσει αν διάδικος έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους σε δικαστήριο του οποίου έχει ασκηθεί η αγωγή, ο δικαστής εφαρμόζει το εσωτερικό του δίκαιο.
2. Αν ο διάδικος δεν έχει κατοικία στο κράτος μέλος όπου έχει ασκηθεί η αγωγή, το δικαστήριο, προκειμένου να καθορίσει αν ο διάδικος έχει κατοικία σε άλλο κράτος μέλος, εφαρμόζει το δίκαιο του κράτους μέλους αυτού.

Άρθρο 60

1. Για την εφαρμογή του ανά χείρας κανονισμού, εταιρεία ή άλλο νομικό πρόσωπο έχει την κατοικία της στον τόπο στον οποίο έχει:
 - α) την καταστατική της έδρα·
 - β) την κεντρική της διοίκηση ή·
 - γ) την κύρια εγκατάστασή της.
2. Για τους σκοπούς του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας με τον όρο «καταστατική έδρα» νοείται ο τόπος του «registered office», ελλείψει δε αυτού νοείται το «place of incorporation» (ο τόπος ιδρύσεως), ελλείψει δε και αυτού ο τόπος δυνάμει της νομοθεσίας του οποίου πραγματοποιήθηκε η «formation» (σύσταση) του νομικού προσώπου.
3. Για να καθορίσει αν *trust* έχει την έδρα του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους σε δικαστήριο του οποίου έχει ασκηθεί η αγωγή, ο δικαστής εφαρμόζει τους κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

▼ B*Άρθρο 61*

Με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων εθνικών διατάξεων, πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους και διώκονται για αδίκημα εξ αμελείας ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων άλλου κράτους μέλους, του οποίου δεν έχουν την ιθαγένεια, μπορούν να αναθέσουν την υπεράσπισή τους σε αρμόδια για το έργο αυτό πρόσωπα, ακόμη και αν δεν εμφανίζονται αυτοπροσώπως. Το δικαστήριο μπορεί ωστόσο να διατάξει την αυτοπρόσωπη εμφάνιση· σε περίπτωση μη εμφάνισης, η απόφαση που εκδίδεται επί της πολιτικής αγωγής, χωρίς το εν λόγω πρόσωπο να είχε τη δυνατότητα να αμυνθεί, μπορεί να μην αναγνωρισθεί ή να μην εκτελεσθεί στα άλλα κράτη μέλη.

Άρθρο 62

Στη Σουηδία, στις συνοπτικές διαδικασίες διαταγών πληρωμής (*betalningsföreläggande*) και αρωγής (*handräckning*), οι όροι «δικαστής», «δικαστήριο» και «δικαιοδοσία» περιλαμβάνουν τη σουηδική δημόσια υπηρεσία αναγκαστικής είσπραξης (*kronofogdemyndighet*).

Άρθρο 63

1. Πρόσωπα τα οποία διαμένουν στο έδαφος του Λουξεμβούργου και ενάγονται ενώπιον δικαστηρίου άλλου κράτους μέλους κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5 παράγραφος 1, δικαιούνται να μην αναγνωρίσουν την αρμοδιότητα του εν λόγω δικαστηρίου εάν ο τελικός τόπος παράδοσης του εμπορεύματος ή παροχής της υπηρεσίας ευρίσκεται στο Λουξεμβούργο.
2. Όταν, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1, ο τελικός τόπος παράδοσης του εμπορεύματος ή παροχής της υπηρεσίας ευρίσκεται στο Λουξεμβούργο, τότε τυχόν συμφωνίες παρεκτάσεως της διεθνούς δικαιοδοσίας ισχύουν μόνο όταν έχουν καταρτισθεί εγγράφως ή προφορικά με γραπτή επιβεβαίωση, κατά την έννοια του άρθρου 23 παράγραφος 1, στοιχείο α).
3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν επί συμβάσεων που αφορούν χρηματιστικές υπηρεσίες.
4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται για έξι έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 64

1. Σε διαφορές μεταξύ πλοιάρχου και μέλους πληρώματος πλοίου νηολογημένου στην Ελλάδα, ή την Πορτογαλία σχετικά με τις αποδοχές ή τους άλλους όρους της σχέσεως εργασίας, τα δικαστήρια κράτους μέλους οφείλουν να ελέγχουν αν ο διπλωματικός ή προξενικός υπάλληλος, στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει το σκάφος, έχει ενημερωθεί για τη διαφορά. Τα δικαστήρια μπορούν να αποφανθούν μόλις ενημερωθεί ο υπάλληλος αυτός.
2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται για διάρκεια έξι ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 65▼ A1

1. Η διεθνής δικαιοδοσία, που προβλέπεται στο άρθρο 6, σημείο 2 και στο άρθρο 11, για προσεπίκληση δικονομικού εγγυητή ή για άλλη προσεπίκληση, δεν ισχύει στη Γερμανία, την Αυστρία και την Ουγγαρία. Κάθε πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος άλλου κράτους μέλους μπορεί να προσεπικληθεί ενώπιον των δικαστηρίων:

▼ A1

- α) στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κατ' εφαρμογή των παραγράφων 68 και 72 έως 74 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Zivilprozessordnung), σχετικά με την ανακοίνωση της δίκης,
- β) στην Αυστρία κατ' εφαρμογή της παραγράφου 21 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, (Zivilprozessordnung), σχετικά με την ανακοίνωση της δίκης,
- γ) στην Ουγγαρία, σύμφωνα με τα άρθρα 58 έως 60 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Polgári perrendtartás), σχετικά με την ανακοίνωση δίκης.
2. Αποφάσεις που εκδίδονται στα άλλα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 6, σημείο 2 και του άρθρου 11, αναγνωρίζονται και εκτελούνται στη Γερμανία, στην Αυστρία και στην Ουγγαρία σύμφωνα με τον τίτλο III. Τα αποτελέσματα έναντι τρίτων των κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 1 εκδιδόμενων σ' αυτά τα κράτη αποφάσεων, αναγνωρίζονται και στα άλλα κράτη μέλη.

▼ B

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 66

1. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται μόνο στις αγωγές που ασκούνται καθώς και στα δημόσια έγγραφα που εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος του.
2. Εάν, ωστόσο, η αγωγή ασκήθηκε στο κράτος μέλος προέλευσης πριν από την έναρξη ισχύος του ανά χειράς κανονισμού, οι αποφάσεις που εξεδόθησαν μετά από την εν λόγω ημερομηνία αναγνωρίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με το κεφάλαιο III,
- α) εάν η αγωγή ασκήθηκε στο κράτος μέλος προέλευσης μετά την έναρξη ισχύος των συμβάσεων των Βρυξελλών και του Λουγκάνο τόσο στο κράτος μέλος προέλευσης, όσο και στο κράτος μέλος προς ο η αίτηση αναγνώρισης ή εκτέλεσης,
- β) σε κάθε άλλη περίπτωση, εάν η διεθνής δικαιοδοσία θεμελιώθηκε σε κανόνες σύμφωνους είτε με διατάξεις του κεφαλαίου II είτε με τη σύμβαση των Βρυξελλών ή με σύμβαση που κατά την ημερομηνία άσκησης της αγωγής ίσχυε μεταξύ του κράτους μέλους προέλευσης και του κράτους μέλους αναγνώρισης ή εκτέλεσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII
ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΑΛΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Άρθρο 67

Ο παρών κανονισμός δεν προδικάζει την εφαρμογή των διατάξεων οι οποίες σε ειδικά θέματα, διέπουν τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων και οι οποίες περιλαμβάνονται στα κοινοτικά νομοθετήματα ή στις εθνικές νομοθεσίες οι οποίες εναρμονίσθηκαν κατ' εφαρμογή των νομοθετημάτων αυτών.

Άρθρο 68

1. Ο ανά χειράς κανονισμός αντικαθιστά τη σύμβαση των Βρυξελλών μεταξύ των κρατών μελών, εξαιρουμένων των εδαφών των κρατών μελών, τα οποία υπάγονται στο εδαφικό πεδίο εφαρμογής της εν λόγω συμβάσεως και τα οποία αποκλείονται από τον παρόντα κανονισμό κατ' εφαρμογήν του άρθρου 299 της συνθήκης.

▼B

2. Καθ' όσον ο παρών κανονισμός αντικαθιστά μεταξύ των κρατών μελών τις διατάξεις της σύμβασης των Βρυξελλών, κάθε παραπομπή στην εν λόγω σύμβαση νοείται ως γενομένη στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 69

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 66 παράγραφος 2 και του άρθρου 70, ο παρών κανονισμός αντικαθιστά μεταξύ κρατών μελών τις ακόλουθες συμβάσεις και την ακόλουθη συνθήκη:

- τη σύμβαση μεταξύ του Βελγίου και της Γαλλίας για τη διεθνή δικαιοδοσία, ισχύ και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, διαιτητικών αποφάσεων και δημοσίων εγγράφων, που υπογράφηκε στο Παρίσι, στις 8 Ιουλίου 1899,
- τη σύμβαση μεταξύ του Βελγίου και των Κάτω Χωρών για τη διεθνή δικαιοδοσία, την πτώχευση καθώς και για την ισχύ και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, διαιτητικών αποφάσεων και δημοσίων εγγράφων, που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 28 Μαρτίου 1925,
- τη σύμβαση μεταξύ της Γαλλίας και της Ιταλίας για την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 3 Ιουνίου 1930,

▼C1

- τη σύμβαση μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Γαλλικής Δημοκρατίας για την αμοιβαία εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, συνοδευόμενη από πρωτόκολλο, που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 18 Ιανουαρίου 1934,
- τη σύμβαση μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και του Βασιλείου του Βελγίου για την αμοιβαία εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, συνοδευόμενη από πρωτόκολλο, που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 2 Μαΐου 1934,

▼B

- τη σύμβαση μεταξύ της Γερμανίας και της Ιταλίας για την αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 9 Μαρτίου 1936,
- τη σύμβαση μεταξύ του Βελγίου και της Αυστρίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων και των δημοσίων εγγράφων επί υποχρεώσεων διατροφής, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 25 Οκτωβρίου 1957,
- τη σύμβαση μεταξύ της Γερμανίας και του Βελγίου για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, διαιτητικών αποφάσεων και δημοσίων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βόννη στις 30 Ιουνίου 1958,
- τη σύμβαση μεταξύ των Κάτω Χωρών και της Ιταλίας για την αναγνώριση και την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 17 Απριλίου 1959,
- τη σύμβαση μεταξύ της Γερμανίας και της Αυστρίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, των δικαστικών συμβιβασμών και των δημοσίων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 6 Ιουνίου 1959,
- τη σύμβαση μεταξύ του Βελγίου και της Αυστρίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, των δικαστικών συμβιβασμών και των δημοσίων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 16 Ιουνίου 1959,

▼C1

- τη σύμβαση μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για την αμοιβαία αναγνώριση και

▼ C1

εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βόννη στις 14 Ιουλίου 1960,

- τη σύμβαση μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Αυστρίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 14 Ιουλίου 1961, και το σχετικό πρωτόκολλο, που υπογράφηκε στο Λονδίνο στις 6 Μαρτίου 1970,

▼ B

- τη σύμβαση μεταξύ της Ελλάδας και της Γερμανίας, για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, συμβιβασμών και δημοσίων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 4 Νοεμβρίου 1961,
- τη σύμβαση μεταξύ του Βελγίου και της Ιταλίας για την αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων και άλλων εκτελεστών τίτλων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 6 Απριλίου 1962,
- τη σύμβαση μεταξύ των Κάτω Χωρών και της Γερμανίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων και άλλων εκτελεστών τίτλων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Χάγη στις 30 Αυγούστου 1962,
- τη σύμβαση μεταξύ των Κάτω Χωρών και της Αυστρίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων και των δημοσίων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Χάγη στις 6 Φεβρουαρίου 1963,

▼ C1

- τη σύμβαση μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιταλικής Δημοκρατίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 7 Φεβρουαρίου 1964, συνοδευόμενη από πρωτόκολλο, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 14 Ιουλίου 1970,

▼ B

- τη σύμβαση μεταξύ της Γαλλίας και της Αυστρίας για την αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων και των δημοσίων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 15 Ιουλίου 1966,

▼ C1

- τη σύμβαση μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και των Κάτω Χωρών για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Χάγη στις 17 Νοεμβρίου 1967,

▼ B

- τη σύμβαση μεταξύ της Ισπανίας και της Γαλλίας για την αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών και διαιτητικών αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 28 Μαΐου 1969,
- τη σύμβαση μεταξύ του Λουξεμβούργου και της Αυστρίας για την αναγνώριση και την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων και των δημοσίων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 29 Ιουλίου 1971,
- τη σύμβαση μεταξύ της Ιταλίας και της Αυστρίας για την αναγνώριση και την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, των δικαστικών συμβιβασμών και των συμβολαιογραφικών πράξεων που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 16 Νοεμβρίου 1971,
- τη σύμβαση μεταξύ της Ισπανίας και της Ιταλίας για τη δικαστική συνδρομή και την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Μαδρίτη στις 22 Μαΐου 1973,

▼B

- τη σύμβαση μεταξύ της Φινλανδίας, της Ισλανδίας, της Νορβηγίας, της Σουηδίας και της Δανίας για την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στην Κοπεγχάγη στις 11 Οκτωβρίου 1977,
- τη σύμβαση μεταξύ της Αυστρίας και της Σουηδίας για την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Στοκχόλμη στις 16 Σεπτεμβρίου 1982,
- τη σύμβαση μεταξύ της Ισπανίας και της Γερμανίας για την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, δικαστικών συμβιβασμών και εκτελεστών δημοσίων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βόννη στις 14 Νοεμβρίου 1983,
- τη σύμβαση μεταξύ της Αυστρίας και της Ισπανίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, των δικαστικών συμβιβασμών και των εκτελεστών δημοσίων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 17 Φεβρουαρίου 1984,
- τη σύμβαση μεταξύ της Φινλανδίας και της Αυστρίας για την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 17 Νοεμβρίου 1986,
- τη συνθήκη μεταξύ του Βελγίου, των Κάτω Χωρών και του Λουξεμβούργου για τη διεθνή δικαιοδοσία, την πτώχευση, την ισχύ και την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, διαιτητικών αποφάσεων και δημοσίων εγγράφων, που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 24 Νοεμβρίου 1961, εφόσον ισχύει,

▼A1

- τη σύμβαση μεταξύ της Τσεχοσλοβακικής Δημοκρατίας και της Πορτογαλίας για την αναγνώριση και την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, η οποία υπογράφηκε στη Λισσαβόνα στις 23 Νοεμβρίου 1927, και εξακολουθεί να ισχύει μεταξύ Τσεχικής Δημοκρατίας και Πορτογαλίας,
- τη σύμβαση μεταξύ της Ομοσπονδιακής Λαϊκής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας και της Αυστρίας για την αμοιβαία δικαστική συνεργασία, η οποία υπογράφηκε στη Βιέννη στις 16 Δεκεμβρίου 1954,
- τη σύμβαση μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Πολωνίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Ουγγαρίας περί δικαστικής συνδρομής σε αστικές, οικογενειακές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στη Βουδαπέστη στις 6 Μαρτίου 1959,
- τη σύμβαση μεταξύ της Ομοσπονδιακής Λαϊκής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας και του Βασιλείου της Ελλάδος περί της αναγνώρισης και εκτελέσεως των αποφάσεων, η οποία υπογράφηκε στην Αθήνα στις 18 Ιουνίου 1959,
- τη σύμβαση μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Πολωνίας και της Ομοσπονδιακής Λαϊκής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας περί δικαστικής συνδρομής σε αστικές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στη Βαρσοβία στις 6 Φεβρουαρίου 1960, και ισχύει τώρα μεταξύ Πολωνίας και Σλοβενίας,
- τη συμφωνία μεταξύ της Ομοσπονδιακής Λαϊκής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας και της Δημοκρατίας της Αυστρίας περί της αμοιβαίας αναγνώρισης και εκτελέσεως διαιτητικών αποφάσεων και διαιτητικών συμβιβασμών για εμπορικά θέματα, η οποία υπογράφηκε στο Βελιγράδι στις 18 Μαρτίου 1960,
- τη συμφωνία μεταξύ της Ομοσπονδιακής Λαϊκής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας και της Δημοκρατίας της Αυστρίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων για θέματα διατροφών, η οποία υπογράφηκε στη Βιέννη στις 10 Οκτωβρίου 1961,

▼ A1

- τη σύμβαση μεταξύ Πολωνίας και Αυστρίας για κοινές σχέσεις σε αστικές υποθέσεις και σχετικά με έγγραφα, η οποία υπογράφηκε στη Βιέννη στις 11 Δεκεμβρίου 1963,
- τη συνθήκη μεταξύ Τσεχοσλοβακικής Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας και Σοσιαλιστικής Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας για τη διευθέτηση των νομικών σχέσεων σε αστικές, οικογενειακές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στο Βελιγράδι στις 20 Ιανουαρίου 1964, και εξακολουθεί να ισχύει μεταξύ Τσεχικής Δημοκρατίας, Σλοβακίας και Σλοβενίας,
- τη σύμβαση μεταξύ Πολωνίας και Γαλλίας για το εφαρμοστέο δίκαιο, τη δικαιοδοσία και την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων στον τομέα της προσωπικής κατάστασης και του οικογενειακού δικαίου, η οποία υπογράφηκε στη Βαρσοβία στις 5 Απριλίου 1967,
- τη σύμβαση μεταξύ των κυβερνήσεων Γιουγκοσλαβίας και Γαλλίας περί της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στο Παρίσι στις 18 Μαΐου 1971,
- τη σύμβαση μεταξύ της Σοσιαλιστικής Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας και του Βασιλείου του Βελγίου για την αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων επί υποθέσεων διατροφών, η οποία υπογράφηκε στο Βελιγράδι στις 12 Δεκεμβρίου 1973,
- τη σύμβαση μεταξύ της Ουγγαρίας και της Ελλάδας περί δικαστικής αρωγής επί αστικών και ποινικών υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στη Βουδαπέστη στις 8 Οκτωβρίου 1979,
- τη σύμβαση μεταξύ της Πολωνίας και της Ελλάδας περί δικαστικής αρωγής επί αστικών και ποινικών υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στην Αθήνα στις 24 Οκτωβρίου 1979,
- τη σύμβαση μεταξύ της Ουγγαρίας και της Γαλλίας για δικαστική αρωγή περί Αστικού και Οικογενειακού Δικαίου, περί της αναγνώρισης και εκτέλεσης των αποφάσεων και περί δικαστικής αρωγής επί ποινικών υποθέσεων και εκδόσεως, η οποία υπογράφηκε στη Βουδαπέστη στις 31 Ιουλίου 1980,
- τη συνθήκη μεταξύ της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Τσεχοσλοβακίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας περί δικαστικής αρωγής σε αστικές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στην Αθήνα στις 22 Οκτωβρίου 1980, και εξακολουθεί να ισχύει μεταξύ Τσεχικής Δημοκρατίας, Σλοβακίας και Ελλάδος,
- τη σύμβαση μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Ουγγαρίας περί Νομικής Συνδρομής επί Αστικών και Ποινικών Υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στη Λευκωσία στις 30 Νοεμβρίου 1981,
- τη συνθήκη μεταξύ της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Τσεχοσλοβακίας και της Κυπριακής Δημοκρατίας περί δικαστικής αρωγής επί αστικών και ποινικών υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στη Λευκωσία στις 23 Απριλίου 1982, και εξακολουθεί να ισχύει μεταξύ Τσεχικής Δημοκρατίας, Σλοβακίας και Κύπρου,
- τη συμφωνία μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Ελληνικής Δημοκρατίας περί νομικής συνεργασίας σε θέματα αστικού, οικογενειακού, εμπορικού και ποινικού δικαίου, η οποία υπογράφηκε στη Λευκωσία στις 5 Μαρτίου 1984,
- τη συνθήκη μεταξύ των κυβερνήσεων της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Τσεχοσλοβακίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας περί δικαστικής αρωγής, αναγνώρισης και εκτέλεσης των αποφάσεων επί αστικών, οικογενειακών και εμπορικών υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στο Παρίσι στις 10 Μαΐου 1984, και εξακολουθεί να ισχύει μεταξύ Τσεχικής Δημοκρατίας, Σλοβακίας και Γαλλίας,

▼ **A1**

- τη συμφωνία μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Σοσιαλιστικής Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας περί Νομικής Συνδρομής επί Αστικών και Ποινικών Υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στη Λευκωσία στις 19 Σεπτεμβρίου 1984, και τώρα ισχύει μεταξύ Κύπρου και Σλοβενίας,
- τη συνθήκη μεταξύ Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Τσεχοσλοβακίας και Ιταλικής Δημοκρατίας περί δικαστικής αρωγής επί αστικών και ποινικών υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στην Πράγα στις 6 Δεκεμβρίου 1985, και εξακολουθεί να ισχύει μεταξύ Τσεχικής Δημοκρατίας, Σλοβακίας και Ιταλίας,
- τη συνθήκη μεταξύ Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Τσεχοσλοβακίας και Βασιλείου της Ισπανίας περί δικαστικής αρωγής, αναγνώρισης και εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων επί αστικών υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στη Μαδρίτη στις 4 Μαΐου 1987, και εξακολουθεί να ισχύει μεταξύ Τσεχικής Δημοκρατίας, Σλοβακίας και Ισπανίας,
- τη συνθήκη μεταξύ Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Τσεχοσλοβακίας και Λαϊκής Δημοκρατίας της Πολωνίας περί δικαστικής αρωγής και διευθέτησης των νομικών σχέσεων σε αστικές, οικογενειακές, εργατικές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στη Βαρσοβία στις 21 Δεκεμβρίου 1987, και εξακολουθεί να ισχύει μεταξύ Τσεχικής Δημοκρατίας, Σλοβακίας και Πολωνίας,
- τη συνθήκη μεταξύ Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Τσεχοσλοβακίας και Λαϊκής Δημοκρατίας της Ουγγαρίας περί δικαστικής αρωγής και διευθέτησης των νομικών σχέσεων σε αστικές, οικογενειακές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στη Μπρατισλάβα στις 28 Μαρτίου 1989, και εξακολουθεί να ισχύει μεταξύ Τσεχικής Δημοκρατίας, Σλοβακίας και Ουγγαρίας,
- τη σύμβαση μεταξύ Πολωνίας και Ιταλίας περί δικαστικής αρωγής και αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων επί αστικών υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στη Βαρσοβία στις 28 Απριλίου 1989,
- τη συνθήκη μεταξύ Τσεχικής Δημοκρατίας και Σλοβακικής Δημοκρατίας περί δικαστικής αρωγής που παρέχουν δικαστικοί φορείς και περί διευθέτησης ορισμένων νομικών σχέσεων σε αστικές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στην Πράγα στις 29 Οκτωβρίου 1992,
- τη συμφωνία μεταξύ Δημοκρατίας της Λετονίας, Δημοκρατίας της Εσθονίας και Δημοκρατίας της Λιθουανίας περί δικαστικής αρωγής και νομικών σχέσεων, η οποία υπογράφηκε στο Ταλίν στις 11 Νοεμβρίου 1992,
- τη συμφωνία μεταξύ της Δημοκρατίας της Πολωνίας και της Δημοκρατίας της Λιθουανίας περί δικαστικής συνδρομής και νομικών σχέσεων σε αστικές, οικογενειακές, εργατικές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στη Βαρσοβία στις 26 Ιανουαρίου 1993,
- τη συμφωνία μεταξύ Δημοκρατίας της Λετονίας και Δημοκρατίας της Πολωνίας περί δικαστικής αρωγής και νομικών σχέσεων επί αστικών, οικογενειακών, εμπορικών και ποινικών υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στη Ρίγα στις 23 Φεβρουαρίου 1994,
- τη συμφωνία μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Δημοκρατίας της Πολωνίας περί νομικής συνεργασίας σε αστικές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στη Λευκωσία στις 14 Νοεμβρίου 1996 και
- τη συμφωνία μεταξύ Εσθονίας και Πολωνίας για την παροχή δικαστικής αρωγής και για νομικές σχέσεις σε αστικές, εργατικές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στο Ταλίν στις 27 Νοεμβρίου 1998,

▼ **M4**

- τη Σύμβαση μεταξύ της Βουλγαρίας και του Βελγίου περί ορισμένων δικαστικών θεμάτων, η οποία υπογράφηκε στο Σόφια, στις 2 Ιουλίου 1930,

▼M4

- τη σύμβαση μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ομοσπονδιακής Λαϊκής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, η οποία υπογράφηκε στη Σόφια στις 23 Μαρτίου 1956, και ισχύει ακόμη μεταξύ Βουλγαρίας και Σλοβενίας,
- τη σύμβαση μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Ρουμανίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Ουγγαρίας περί δικαστικής συνδρομής σε αστικές, οικογενειακές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στο Βουκουρέστι, στις 7 Οκτωβρίου 1958,
- τη συνθήκη μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Ρουμανίας και της Τσεχοσλοβακικής Δημοκρατίας περί δικαστικής αρωγής σε αστικές, οικογενειακές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στην Πράγα στις 25 Οκτωβρίου 1958, και εξακολουθεί να ισχύει μεταξύ Ρουμανίας και Σλοβακίας,
- τη συμφωνία μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Ρουμανίας περί δικαστικής συνδρομής σε αστικές, οικογενειακές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στη Σόφια στις 3 Δεκεμβρίου 1958,
- τη Συνθήκη μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Ρουμανίας και της Ομοσπονδιακής Λαϊκής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας περί δικαστικής συνδρομής, η οποία υπογράφηκε στο Βελιγράδι στις 18 Οκτωβρίου 1960, και το Πρωτόκολλό της, που εξακολουθούν να ισχύουν μεταξύ Ρουμανίας και Σλοβενίας,
- τη συμφωνία μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Πολωνίας περί δικαστικής συνδρομής και νομικών σχέσεων σε αστικές, οικογενειακές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στη Βαρσοβία στις 4 Δεκεμβρίου 1961,
- τη Σύμβαση μεταξύ της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Ρουμανίας και της Δημοκρατίας της Αυστρίας περί δικαστικής συνδρομής σε θέματα αστικού και οικογενειακού δικαίου και περί ισχύος και επιδόσεως εγγράφων, και το επισυναπτόμενο Πρωτόκολλό της, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 17 Νοεμβρίου 1965,
- τη Συμφωνία μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Ουγγαρίας περί δικαστικής συνδρομής σε αστικές, οικογενειακές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στη Σόφια στις 16 Μαΐου 1966,
- τη Σύμβαση μεταξύ της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Ρουμανίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας περί Νομικής Συνδρομής επί Αστικών και Ποινικών Υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στο Βουκουρέστι, στις 19 Οκτωβρίου 1972,
- τη Σύμβαση μεταξύ της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Ρουμανίας και της Ιταλικής Δημοκρατίας περί Νομικής Συνδρομής επί Αστικών και Ποινικών Υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στο Βουκουρέστι στις 11 Νοεμβρίου 1972,
- τη Σύμβαση μεταξύ της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Ρουμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας περί Νομικής Συνδρομής επί Αστικών και Ποινικών Υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στο Παρίσι, στις 5 Νοεμβρίου 1974,
- τη Σύμβαση μεταξύ της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Ρουμανίας και του Βασιλείου του Βελγίου για τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στο Βουκουρέστι στις 30 Οκτωβρίου 1975,
- τη Συμφωνία μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας περί δικαστικής συνδρομής σε αστικές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στην Αθήνα στις 10 Απριλίου 1976,
- τη Συμφωνία μεταξύ Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Τσεχοσλοβακικής Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας περί δικαστικής συν-

▼ **M4**

- δρομής και ρύθμισης των σχέσεων επί αστικών, οικογενειακών και ποινικών υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στη Σόφια, στις 25 Νοεμβρίου 1976,
- τη Σύμβαση μεταξύ της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Ρουμανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας για τη δικαστική συνδρομή σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στο Λονδίνο στις 15 Ιουνίου 1978,
 - το Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Σύμβασης μεταξύ της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Ρουμανίας και του Βασιλείου του Βελγίου για τη δικαστική συνδρομή σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στο Βουκουρέστι στις 30 Οκτωβρίου 1979,
 - τη Σύμβαση μεταξύ της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Ρουμανίας και του Βασιλείου του Βελγίου για την αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων επί υποθέσεων διατροφών, η οποία υπογράφηκε στο Βουκουρέστι στις 30 Οκτωβρίου 1979,
 - τη Σύμβαση μεταξύ της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Ρουμανίας και του Βασιλείου του Βελγίου για την αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων επί υποθέσεων διαζυγίου, η οποία υπογράφηκε στο Βουκουρέστι, στις 6 Νοεμβρίου 1980,
 - τη Συμφωνία μεταξύ Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Κυπριακής Δημοκρατίας περί νομικής συνδρομής σε αστικές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στη Λευκωσία, στις 29 Απριλίου 1983,
 - τη συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Κυβέρνησης της Γαλλικής Δημοκρατίας περί αμοιβαίας νομικής συνδρομής σε αστικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στη Σόφια στις 18 Ιανουαρίου 1989,
 - τη Συμφωνία μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ιταλικής Δημοκρατίας περί δικαστικής συνδρομής και εκτέλεσης των αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 18 Μαΐου 1990,
 - τη Συμφωνία μεταξύ της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και του Βασιλείου της Ισπανίας περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε αστικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στη Σόφια στις 23 Μαΐου 1993,
 - τη Συνθήκη μεταξύ της Ρουμανίας και της Τσεχικής Δημοκρατίας περί δικαστικής συνδρομής σε αστικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στο Βουκουρέστι στις 11 Ιουλίου 1994,
 - τη Σύμβαση μεταξύ της Ρουμανίας και του Βασιλείου της Ισπανίας περί της δικαιοδοσίας, της αναγνώρισεως και εκτελέσεως αποφάσεων επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων, η οποία υπογράφηκε στο Βουκουρέστι στις 17 Νοεμβρίου 1997,
 - τη Σύμβαση μεταξύ της Ρουμανίας και του Βασιλείου της Ισπανίας — συμπληρωματική της Σύμβασης της Χάγης περί πολιτικής δικονομίας (Χάγη, 1η Μαρτίου 1954), η οποία υπογράφηκε στο Βουκουρέστι στις 17 Νοεμβρίου 1997,
 - τη Συνθήκη μεταξύ της Ρουμανίας και της Δημοκρατίας της Πολωνίας περί νομικής συνδρομής και νομικών σχέσεων σε αστικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στο Βουκουρέστι στις 15 Μαΐου 1999.

▼ **B***Άρθρο 70*

1. Η συνθήκη και οι συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 69 εξακολουθούν να παράγουν αποτελέσματα στα θέματα στα οποία ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται.

▼B

2. Εξακολουθούν να παράγουν αποτελέσματα ως προς τις αποφάσεις που εκδόθηκαν και τα έγγραφα που συντάχθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 71

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις συμβάσεις στις οποίες τα κράτη μέλη είναι μέρη και οι οποίες σε ειδικά θέματα, ρυθμίζουν τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση ή την εκτέλεση αποφάσεων.

2. Προς εξασφάλιση της ομοιόμορφης ερμηνείας της, το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται με τον ακόλουθο τρόπο :

α) ο παρών κανονισμός δεν αποκλείει τη δυνατότητα ενός δικαστηρίου κράτους μέλους, που είναι μέρος σύμβασης σχετικής με ειδικό θέμα, να θεμελιώσει τη διεθνή δικαιοδοσία του σε μια τέτοια σύμβαση, ακόμα και αν ο εναγόμενος κατοικεί στο έδαφος κράτους μέλους που δεν είναι μέρος της συγκεκριμένης σύμβασης. Το δικαστήριο εφαρμόζει σε κάθε περίπτωση το άρθρο 26 του παρόντος κανονισμού·

β) αποφάσεις που εκδίδονται από δικαστήριο κράτους μέλους κατά την άσκηση διεθνούς δικαιοδοσίας του βάσει σύμβασης σχετικής με ειδικό θέμα αναγνωρίζονται και εκτελούνται στα άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Αν μια σύμβαση σχετική με ειδικό θέμα και της οποίας μέρη είναι το κράτος μέλος προέλευσης και το κράτος μέλος εκτέλεσης, καθορίζει τις προϋποθέσεις αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων, εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις αυτές. Σε κάθε περίπτωση είναι δυνατή η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού που αφορούν τη διαδικασία για την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων.

Άρθρο 72

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις συμφωνίες με τις οποίες τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν, πριν την έναρξη ισχύος του ανά χείρας κανονισμού, δυνάμει του άρθρου 59 της σύμβασης των Βρυξελλών, να μην αναγνωρίζουν απόφαση εκδοθείσα, κυρίως σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος της προαναφερόμενης σύμβασης, κατά εναγομένου που έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του σε τρίτη χώρα, όταν στην περίπτωση που προβλέπεται στο άρθρο 4 της σύμβασης αυτής η απόφαση δεν θεμελιώθηκε σε δικαιοδοσία του άρθρου 3 δεύτερο εδάφιο της ίδιας σύμβασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII**ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ***Άρθρο 73*

Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση για την εφαρμογή του ανά χείρας κανονισμού το αργότερο πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση αυτή συνοδεύεται, ενδεχομένως, από προτάσεις που θα αποβλέπουν στην προσαρμογή του κανονισμού.

Άρθρο 74

1. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή τα κείμενα τα οποία τροποποιούν τους καταλόγους που προβλέπονται στα παραρτήματα I έως IV. Η Επιτροπή προσαρμόζει τα οικεία παραρτήματα αναλόγως.

▼M5

2. Η Επιτροπή θεσπίζει την ενημέρωση ή την τεχνική προσαρμογή των εντύπων υποδείγματα των οποίων παρατίθενται στα παραρτήματα V και VI. Τα μέτρα αυτά, τα οποία έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 75 παράγραφος 2.

Άρθρο 75

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.
2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται το άρθρο 5α παράγραφοι 1 έως 4 και το άρθρο 7 της απόφασης 1999/468/EK, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

▼B*Άρθρο 76*

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει από την 1η Μαρτίου του 2002.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος δυνάμει της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

▼ **M6***ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι***Κανόνες δικαιοδοσίας που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και στο άρθρο 4 παράγραφος 2**

- στο Βέλγιο: τα άρθρα 5 έως 14 του νόμου της 16ης Ιουλίου 2004 σχετικά με το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο,
- στη Βουλγαρία: το άρθρο 4 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του Κώδικα Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου,
- στην Τσεχική Δημοκρατία: το άρθρο 86 του νόμου αριθ. 99/1963 Συλλογή, Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας (občanský soudní řád), όπως τροποποιήθηκε,
- στη Γερμανία: το άρθρο 23 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Zivilprozessordnung),
- στην Εσθονία: το άρθρο 86 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (tsiviilkohtumenetluse seadustik),
- στην Ελλάδα: το άρθρο 40 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας,
- στη Γαλλία: τα άρθρα 14 και 15 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Code civil),
- στην Ιρλανδία: οι διατάξεις περί διεθνούς δικαιοδοσίας, η οποία θεμελιώνεται σε εισαγωγικό της δίκης έγγραφο επιδιδόμενο ή κοινοποιούμενο στον εναγόμενο που βρίσκεται προσωρινά στην Ιρλανδία,
- στην Ιταλία: τα άρθρα 3 και 4 του νόμου 218 της 31ης Μαΐου 1995,
- στην Κύπρο: το άρθρο 21 παράγραφος 2 του περί δικαστηρίων τροποποιηθέντος νόμου αριθ. 14 του 1960,
- στη Λεττονία: το άρθρο 27 και οι παράγραφοι 3, 5, 6 και 9 του άρθρου 28 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Civīlprocesa likums),
- στη Λιθουανία: το άρθρο 31 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Civulinio proceso kodeksas),
- στο Λουξεμβούργο: τα άρθρα 14 και 15 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Code civil),
- στην Ουγγαρία: το άρθρο 57 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 13 του 1979 για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο (a nemzetközi magánjogi törvényekről szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet),
- στη Μάλτα: τα άρθρα 742, 743 και 744 του Κώδικα Οργάνωσης και Πολιτικής Δικονομίας - κεφάλαιο 12 (Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili - Kap. 12) και το άρθρο 549 του Εμπορικού Κώδικα - κεφάλαιο 13 (Kodiċi tal-kummerċ - Kap. 13),
- στην Αυστρία: το άρθρο 99 του νόμου για τη δικαστική δικαιοδοσία (Jurisdiktionsnorm),
- στην Πολωνία: τα άρθρα 1103 και 1110 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Kodeks postępowania cywilnego), στο μέτρο που θεμελιώνουν τη δικαιοδοσία στη διαμονή του εναγομένου στην Πολωνία, στην κατοχή από αυτόν τον τελευταίο περιουσιακών στοιχείων ευρισκομένων στην Πολωνία ή στην κατοχή δικαιωμάτων κυριότητας στη συγκεκριμένη χώρα, στο γεγονός ότι το αντικείμενο της διαφοράς βρίσκεται στην Πολωνία και στο γεγονός ότι ένας εκ των μερών είναι Πολωνός υπήκοος,
- στην Πορτογαλία: τα άρθρα 65 και 65A του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Código de Processo Civil) και το άρθρο 11 του Κώδικα Εργατικής Δικονομίας (Código de Processo de Trabalho),
- στη Ρουμανία: τα άρθρα 148 έως και 157 του νόμου αριθ. 105/1992 περί των σχέσεων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου,
- στη Σλοβενία: το άρθρο 48 παράγραφος 2 του νόμου περί ιδιωτικού διεθνούς δικαίου και διαδικασίας (Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku) σε συνδυασμό με το άρθρο 47, παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Zakon o pravnem postopku) και το άρθρο 58 του νόμου περί ιδιωτικού διεθνούς δικαίου και διαδικασίας (Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku) σε συνδυασμό με το άρθρο 59 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Zakon o pravnem postopku),
- στη Σλοβακία: τα άρθρα 37 έως 37ε του νόμου αριθ. 97/1963 σχετικά με το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο και τους σχετικούς κανόνες διαδικασίας,

▼M6

- στη Φινλανδία: το κεφάλαιο 10 άρθρο 1 πρώτο εδάφιο δεύτερη, τρίτη και τέταρτη φράση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken),
- στη Σουηδία: το κεφάλαιο 10 άρθρο 3 πρώτο εδάφιο πρώτη φράση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (rättegångsbalken),
- στο Ηνωμένο Βασίλειο: οι διατάξεις οι σχετικές με τη διεθνή δικαιοδοσία που θεμελιώνεται:
 - α) σε εισαγωγικό της δίκης έγγραφο επιδιδόμενο ή κοινοποιούμενο στον εναγόμενο που βρίσκεται προσωρινά στο Ηνωμένο Βασίλειο· ή
 - β) στην ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων του εναγομένου στο Ηνωμένο Βασίλειο· ή
 - γ) στην κατάσχεση από τον ενάγοντα περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στο Ηνωμένο Βασίλειο.

▼ M6

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Τα δικαστήρια ή οι αρμόδιες αρχές στα οποία υποβάλλονται οι αιτήσεις του άρθρου 39 είναι τα ακόλουθα:

- στο Βέλγιο, το «tribunal de première instance» ή «rechtbank van eerste aanleg» ή «erstinstanzliches Gericht»,
- στη Βουλγαρία, το «окръжния съд»,
- στην Τσεχική Δημοκρατία, το «okresní soud» ή «soudní exekutor»,
- στη Γερμανία,
 - α) ο πρόεδρος τμήματος του «Landgericht»,
 - β) ο συμβολαιογράφος κατά τη διαδικασία κήρυξης της εκτελεστότητας δημοσίου εγγράφου,
- στην Εσθονία, το «maakohtus» (επαρχιακό δικαστήριο),
- στην Ελλάδα, το Μονομελές Πρωτοδικείο,
- στην Ισπανία, το «Juzgado de Primera Instancia»,
- στη Γαλλία:
 - α) ο «greffier en chef du tribunal de grande instance»,
 - β) ο «président de la chambre départementale des notaires» στην περίπτωση αίτησης κήρυξης της εκτελεστότητας συμβολαιογραφικής πράξης,
- στην Ιρλανδία, το «High Court»,
- στην Ιταλία, το «corte d'appello»,
- στην Κύπρο, το Επαρχιακό Δικαστήριο ή στην περίπτωση απόφασης διατροφής το Οικογενειακό Δικαστήριο,
- στη Λεττονία, το «rajona (pilsētas) tiesa»,
- στη Λιθουανία, το «Lietuvos apeliacinis teismas»,
- στο Λουξεμβούργο, ο πρόεδρος του «tribunal d'arrondissement»,
- στην Ουγγαρία, το «megyei bíróság székhelyén működő helyi bíróság», και στη Βουδαπέστη το «Budai Központi Kerületi Bíróság»,
- στη Μάλτα, το «Prim' Awla tal-Qorti Ċivili» ή το «Qorti tal-Maġistrati ta Ghawdex fil-ġurisdizzjoni superjuri tagħha», ή στην περίπτωση απόφασης διατροφής, το «Reġistratur tal-Qorti» μετά από παραπομπή του «Ministru responsabbli għall-Ġustizzja»,
- στις Κάτω Χώρες, το «voorzieningenrechter van de rechtbank»,
- στην Αυστρία, το «Bezirksgericht»,
- στην Πολωνία, το «sąd okręgowy»,
- στην Πορτογαλία, το «Tribunal de Comarca»,
- στη Ρουμανία, το «Tribunal»,
- στη Σλοβενία, το «okrožno sodišče»,
- στη Σλοβακία, το «okresný súd»,
- στη Φινλανδία, το «käräjäoikeus/tingsrätt»,
- στη Σουηδία, το «Svea hovrätt»,
- στο Ηνωμένο Βασίλειο:
 - α) στην Αγγλία και Ουαλία, το «High Court of Justice», ή στην περίπτωση απόφασης διατροφής το «Magistrates' Court» μετά από παραπομπή του «Secretary of State»,
 - β) στη Σκωτία, το «Court of Session», ή στην περίπτωση απόφασης διατροφής, το «Sheriff Court» μετά από παραπομπή του «Secretary of State»,
 - γ) στη Βόρεια Ιρλανδία, το «High Court of Justice», ή στην περίπτωση απόφασης διατροφής, το «Magistrates' Court» μετά από παραπομπή του «Secretary of State»,

▼ **M6**

- δ) στο Γιβραλτάρ, το «Supreme Court of Gibraltar», ή στην περίπτωση απόφασης διατροφής, το «Magistrates' Court» μετά από παραπομπή του Γενικού Εισαγγελέα του Γιβραλτάρ.

▼ M6

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Τα ένδικα μέσα που προβλέπονται στο άρθρο 43 παράγραφος 2 ασκούνται στα ακόλουθα δικαστήρια:

- στο Βέλγιο,
 - α) όσον αφορά το ένδικο μέσο του εναγομένου, το «tribunal de première instance» ή «rechtbank van eerste aanleg» ή «erstinstanzliche Gericht»
 - β) όσον αφορά το ένδικο μέσο του ενάγοντος: το «Cour d'appel» ή «hof van bevoegd»,
- στη Βουλγαρία, το «Апелативен съд – София»,
- στην Τσεχική Δημοκρατία, το εφετείο με τη μεσολάβηση του τοπικού δικαστηρίου,
- στη Γερμανία, το «Oberlandesgericht»,
- στην Εσθονία, το «ringkonnakohus»,
- στην Ελλάδα, το Εφετείο,
- στην Ισπανία, το «Juzgado de Primera Instancia» το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, προκειμένου η «Audiencia Provincial» να αποφανθεί για το ένδικο μέσο,
- στη Γαλλία:
 - α) το «cour d'appel» για τις αποφάσεις που κάνουν δεκτή την αίτηση
 - β) ο πρόεδρος του «tribunal de grande instance», για τις αποφάσεις που απορρίπτουν την αίτηση,
- στην Ιρλανδία, το «High Court»,
- στην Ισλανδία, το «heradsdomur»,
- στην Ιταλία, το «corte d'appello»,
- στην Κύπρο, το Επαρχιακό Δικαστήριο ή σε περίπτωση απόφασης διατροφής το Οικογενειακό Δικαστήριο,
- στη Λεττονία, το «Apgabaltiesa» μέσω του «rajona (pilsētas) tiesa»,
- στη Λιθουανία, το «Lietuvos apeliacinis teismas»,
- στο Λουξεμβούργο, το «Cour supérieure de justice», ως δευτεροβάθμιο πολιτικό δικαστήριο,
- στην Ουγγαρία, το τοπικό δικαστήριο που βρίσκεται στην έδρα του ανώτερου δικαστηρίου («Budapesten a Budai Központi Kerületi Bírósághoz»)· η απόφαση σχετικά με το ένδικο μέσο λαμβάνεται από το ανώτερο δικαστήριο («Budapesten a Fővárosi Bíróságg»),
- στη Μάλτα, το «Qorti ta' l-Appell» σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται για τα ένδικα μέσα στον Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili - Kap.12 ή αν πρόκειται για απόφαση διατροφής, με «ċitazzjoni» ενώπιον του «Prim' Awla tal-Qorti ivili jew il-Qorti tal-Maġistrati ta' Għawdex fil-ġurisdizzjoni superjuri tagħha»,
- στις Κάτω Χώρες,
 - α) για τον εναγόμενο: το «arrondissementsrechtbank»,
 - β) για τον ενάγοντα: το «gerechtshof»,
- στην Αυστρία, το «Landesgericht» μέσω του «Bezirksgericht»,
- στην Πολωνία, το «sąd apelacyjny» μέσω του «sąd okręgowy»,
- στην Πορτογαλία, το «Tribunal da Relação» είναι το αρμόδιο δικαστήριο. Σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, τα ένδικα μέσα ασκούνται μέσω αίτησης προς το δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση,
- στη Ρουμανία, το «Curte de Apel»,
- στη Σλοβενία, το «okrožno sodišče»,
- στη Σλοβακία, το εφετείο με τη μεσολάβηση του τοπικού δικαστηρίου του οποίου η απόφαση αποτελεί αντικείμενο ένδικου μέσου,

▼M6

- στη Φινλανδία, το «hoviioikeus/hovrätt»,
- στη Σουηδία, το «Svea hovrätt»,
- στο Ηνωμένο Βασίλειο:
 - α) στην Αγγλία και Ουαλία, το «High Court of Justice», ή σε περίπτωση απόφασης διατροφής το «Magistrates' Court»·
 - β) στη Σκωτία, το «Court of Session», ή στην περίπτωση απόφασης διατροφής το «Sheriff Court»·
 - γ) στη Βόρεια Ιρλανδία, το «High Court of Justice», ή στην περίπτωση απόφασης διατροφής το «Magistrates' Court»·
 - δ) στο Γιβραλτάρ, το «Supreme Court of Gibraltar», ή στην περίπτωση απόφασης διατροφής, το «Magistrates' Court».

▼ **M6**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Τα ένδικα μέσα που μπορούν να ασκούνται δυνάμει του άρθρου 44 είναι τα ακόλουθα:

- στο Βέλγιο, την Ελλάδα, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, το Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες, αναίρεση,
- στη Βουλγαρία, «обжалване пред Върховния касационен съд»,
- στην Τσεχική Δημοκρατία, «dovolání» και «žaloba pro zmatečnost»,
- στη Γερμανία, «Rechtsbeschwerde»,
- στην Εσθονία, «kassatsioonikaebus»,
- στην Ιρλανδία, προσφυγή επί νομικού ζητήματος στο «Supreme Court»,
- στην Ισλανδία, προσφυγή στο «Hæstiréttur»,
- στην Κύπρο, προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο,
- στη Λεττονία, προσφυγή στο «Augstākās tiesas Senāts» μέσω του «Apgabaltiesa»,
- στη Λιθουανία, προσφυγή στο «Lietuvos Aukščiausiasis Teismas»,
- στην Ουγγαρία, «felülvizsgálati kérelem»,
- στη Μάλτα, δεν είναι δυνατή η προσφυγή σε άλλο δικαστήριο· σε περίπτωση απόφασης διατροφής, στο «Qorti ta' l-Appell» σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται για τις προσφυγές στον «kodiċi ta' Organizzazzjoni u Procedura Ċivili - Kap. 12»,
- στην Αυστρία, «Revisionsrekurs»,
- στην Πολωνία, «skarga kasacyjna»,
- στην Πορτογαλία, προσφυγή επί νομικού ζητήματος,
- στη Ρουμανία, «contestatie in anulare» ή «revizuire»,
- στη Σλοβενία, προσφυγή ενώπιον του «Vrhovno sodišče Republike Slovenije»,
- στη Σλοβακία, «dovolanie»,
- στη Φινλανδία, προσφυγή ενώπιον του «korkein oikeus/högsta domstolen»,
- στη Σουηδία, προσφυγή ενώπιον του «Högsta domstolen»,
- στο Ηνωμένο Βασίλειο, μία μόνο περαιτέρω προσφυγή επί νομικού ζητήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Βεβαίωση δυνάμει του άρθρου 54 και 58 του κανονισμού για αποφάσεις και δικαστικούς συμβιβασμούς

(Ελληνικά, ...)

1. Κράτος μέλος προέλευσης
2. Δικαστήριο ή αρμόδια αρχή που εκδίδει τη βεβαίωση
 - 2.1. Όνομα
 - 2.2. Διεύθυνση
 - 2.3. Τηλ./φαξ/ηλεκτρονική διεύθυνση
3. Δικαστήριο το οποίο εξέδωσε την απόφαση/ενέκρινε το δικαστικό συμβιβασμό (*)
 - 3.1. Είδος του δικαστηρίου
 - 3.2. Τόπος του δικαστηρίου
4. Απόφαση/δικαστικός συμβιβασμός (*)
 - 4.1. Ημερομηνία
 - 4.2. Αριθμός αναφοράς
 - 4.3. Διάδικοι (*)
 - 4.3.1. Όνομα(-τα) ενάγοντος(-ων)
 - 4.3.2. Όνομα(-τα) εναγομένου(-ων)
 - 4.3.3. Όνομα(-τα) τρίτου(-ων), εάν υπάρχουν
 - 4.4. Ημερομηνία επιδόσεως του εισαγωγικού της δίκης εγγράφου σε περίπτωση που η απόφαση εξεδόθη ερήμην
 - 4.5. Κείμενο της απόφασης/του δικαστικού συμβιβασμού στο παράρτημα της παρούσας βεβαίωσης (*)
5. Ονόματα των μερών στα οποία χορηγήθηκε δωρεάν δικαστική αρωγή

Η απόφαση/δικαστικός συμβιβασμός (*) είναι εκτελεστή στο κράτος μέλος προέλευσης (άρθρα 38 και 58 του κανονισμού) κατά:

Όνομα:

(Τόπος), ημερομηνία

Υπογραφή ή/και σφραγίδα

(*) Διαγράψτε την περιττή φράση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Βεβαίωση δυνάμει του άρθρου 57 παράγραφος 4, του κανονισμού για τα δημόσια έγγραφα του Συμβουλίου

(Ελληνικά, ...)

1. Κράτος μέλος προέλευσης
 2. Αρμόδια αρχή που εκδίδει τη βεβαίωση
 - 2.1. Όνομα
 - 2.2. Διεύθυνση
 - 2.3. Τηλ./φαξ/ηλεκτρονική διεύθυνση
 3. Δημόσια αρχή που εξέδωσε το έγγραφο
 - 3.1. Αρχή που ενέχεται στην έκδοση του δημοσίου εγγράφου (όπου χρειάζεται)
 - 3.1.1. Όνομα και ιδιότητα της αρχής
 - 3.1.2. Τόπος της αρχής
 - 3.2. Αρχή που έχει καταχωρήσει το δημόσιο έγγραφο (όπου χρειάζεται)
 - 3.2.1. Είδος της αρχής
 - 3.2.2. Τόπος της αρχής
 4. Δημόσιο έγγραφο
 - 4.1. Ονομασία του εγγράφου
 - 4.2. Ημερομηνία
 - 4.2.1. Κατά την οποία εκδόθηκε το έγγραφο
 - 4.2.2. Εάν είναι διαφορετική: κατά την οποία καταχωρήθηκε το έγγραφο
 - 4.3. Αριθμός αναφοράς
 - 4.4. Μέρη που μνημονεύονται στο έγγραφο
 - 4.4.1. Όνομα του πισωτή
 - 4.4.2. Όνομα του οφειλέτη
 5. Κείμενο της εκτελεστέας παροχής όπως επισυνάπτεται στην παρούσα βεβαίωση
- Το δημόσιο έγγραφο είναι εκτελεστό κατά του οφειλέτη στο κράτος μέλος προέλευσης (άρθρο 57 παράγραφος 1 του κανονισμού)

(Τόπος) ημερομηνία

Υπογραφή ή/και σφραγίδα